

TRANSCRIPT VAN DE VERGADERING VAN DE COMMISSIE RUIMTE EN INFRASTRUCTUUR VAN GEMEENTE LAREN

d.d.

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Dames en heren, allemaal van harte een goede avond, niet in de laatste plaats de publieke tribune, inclusief de vertegenwoordiger van de pers. Allemaal van harte welkom. De eerste zitting na de vakantie en we hebben een interessante agenda, waarbij ik eerst moet opmerken, dat is nu eenmaal het voorschrift dat ik dat u moet zeggen, dat in verband met livestream en juiste vermelding van sprekers in het transcript is van belang. Dus mijnheer Vos, u moet uw naam duidelijk melden. En doet u dat niet, dan zal ik het voor u doen. Ik bericht u verder dat mevrouw Berghorst is verhinderd. En dan kom ik bij de agenda. Op- of aanmerkingen over de agenda? Niet het geval.

2. Vaststelling van lijst adviezen en conclusies vergadering commissie R&I d.d. 18 juni 2019

De voorzitter: Dan komen we bij de vaststelling van de lijst van adviezen en conclusies van de vergadering van 18 juni laatstleden. Op- of aanmerkingen? De heer Vos.

De heer Vos: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk een, ja, ik weet niet of het een lange of een korte vraag wordt, maar we hebben uitgebreid gesproken over de Lange Wijnen en met name de wens van een aantal mensen hier aan tafel om daar wat te gaan meten, want meten is weten, kan ik me herinneren, dat het die avond meerdere malen gebruikt is. En ik zou eigenlijk van de wethouder willen weten of hij nagedacht heeft daarover en over ons stille verlangen, onze grote wens heeft nagedacht.

De voorzitter: Mijnheer Vos, eigenlijk moet ik nu opmerken dat, u verwijst natuurlijk naar de conclusies, maar eigenlijk zou u dit bij de rondvraag moeten betrekken. Maar ik heb er geen bezwaar tegen dat u het bij dit agendapunt wilt doen en ik neem dat de wethouder er geen bezwaar tegen heeft om te antwoorden. De heer Stam.

De heer Stam: Het is mij niet helemaal duidelijk welke vraag, of het alleen over Rosa Spier gaat, of ook in het algemeen. In het algemeen is er afgesproken dat we voor de gemeente Laren een telprogramma gaan opstellen, ook overigens voor Blaricum en Eemnes. En dat volgt uit datgene wat we in de GVPB ook al hebben vastgesteld, dus we gaan op korte termijn een nulmeting doen en dan gaan we periodiek, twee keer jaarlijks, op een aantal punten, dezelfde aantal punten, gaan we tellen. Dat is een algemeen punt. Daarna gaan we, we hebben natuurlijk een smileyprogramma. Die gaan we ook gebruiken en dezelfde mensen die dat telprogramma gaan runnen, daar gaan we ook dat smileyprogramma aan uitbesteden. Als het gaat om Rosa Spier hebben we gezegd, volgens mij in de commissie en ook de raad, dat we eerst gaan afwachten hoe zich de verkeersontwikkeling bij Rosa Spier zal gaan voordoen, voordat we op dit moment overgaan tot het voorbereiden of nemen van maatregelen.

De voorzitter: Oké, dank u zeer. Dank u wel. Andere opmerkingen? Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ja, wij hebben een vraag over bladzijde 32, pagina 32 van het transcript en dat gaat over de vragen die Liberaal Laren gesteld heeft over Rosa Spier en omgeving, dus een beetje, het reikt ook aan de vraag van de heer Vos. U heeft ons antwoord gegeven, maar nou ja, we hebben het reces gebruikt om aanvullende vragen te stellen, want we zijn, dat hebben we de vorige keer al gezegd, niet tevreden over

een aantal vragen, temeer omdat ze onjuist beantwoord zijn. En deze week krijgt u deze vragen aangeleverd, dus daar wilde ik graag vast mededeling van doen. En morgen blijkt dat er een stuk in de krant komt en dat gaat ook over Rosa Spier. U kunt zich ook herinneren dat we in het verleden vragen gesteld hebben over de mensen die daar gehuisvest gaan worden en tot onze verbazing lezen we nu in de krant: zorg heeft er helemaal niets mee te maken, het gaat gewoon, iemand van 38 kan daar gehuisvest worden, want hij voldoet aan de criteria van kunst. Ik begrijp dat dit te ver gaat, maar de heer Stam die heeft indertijd gezegd dat hij gaat handhaven als er niet, geen zorg geboden wordt. Nou, het staat morgen uitgebreid in de krant, er wordt geen zorg geboden.

De voorzitter: Oké, dat moet ik toch echt hier afbreken. Dit is hoogstens voor de rondvraag bedoeld en dat kan niet aan dit punt worden gelieerd, lijkt mij.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Voorzitter, weet u wat het probleem is bij ons? Wij hebben gewoon, de heer Stam die lapt een aantal zaken op het gebied van ruimtelijke ordening aan zijn laars en daar heeft Laren onder te lijden.

De voorzitter: Ik moet u echt afbreken. Ja, het spijt me. U kunt uw hart luchten, maar niet bij dit agendapunt, althans niet bij dit onderwerp. Dus ik moet u echt hier afbreken. Andere opmerkingen? Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Wij pakken deze verder bij de rondvraag, dank u wel.

De voorzitter: Oké, lijkt me heel goed. Dank u zeer. Andere opmerkingen? Mijnheer Stam.

De heer Stam: Ik neem de winstwaarschuwing in ieder geval, steek ik in mijn oren. Wat betreft, ik heb nog even een opmerking over het feit dat het rapport van de heer Lehmann zal aan de commissie worden toegezonden, pagina 1 van de notulen, die heb ik nog niet ontvangen, dus ik ... Als degenen die daar benieuwd naar zijn, zeggen: waar blijft dat rapport? Ik heb hem gewoon nog niet. En we hadden ook afgesproken dat we op Slangenweg 8 we zouden proberen om voor de zomer de bewoners en omwonenden uit te nodigen. Hebben we uitgebreid ons best voor gedaan, maar die omwonenden zijn er niet bepaald vriendjes geloof ik, van elkaar, maar er is nu uiteindelijk toch een afspraak gekomen, 9 oktober, dus we gaan dat gesprek aan met de bewoners en zullen daar t.z.t. graag op terugkomen.

De voorzitter: Oké, dank u zeer.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan komen we bij mededelingen. Van de zijde van het college mededelingen?

De heer Stam: Ja, in het kader van de aankondiging van zaken wil ik ook nog wel even melden dat ik komende woensdag in de raadsvergadering een wat uitgebreide stand van zaken zal geven over hoe de bouwontwikkeling op dit moment loopt, aan de hand van de nota die we ooit aan de raad hebben aangeboden. En dat zal gevolgd worden, vastgelegd worden ook in een raadsinformatiebrief.

De voorzitter: Dank u zeer. Geen andere mededelingen?

4. Meldingen Portefeuillehouders m.b.t. Gemeenschappelijke Regelingen

De voorzitter: Dan komen we bij het volgende agendapunt, meldingen van de portefeuillehouder, in dit geval met betrekking tot Gemeenschappelijke Regelingen.

De heer Stam: Dat wil zeggen, het enige wat aan de orde is, wat binnenkort getekend gaat worden, een fietsconvenant waarbij afgesproken is dat we de snelfietspaden zullen gaan ontwikkelen in de regio, ook in samenwerking met de andere provincies om ons heen. En dat in de tekening die erbij wordt geleverd, ook een stippellijn door Laren is getekend, wat wordt beschouwd als een doorrijroute, het is allemaal een beetje technisch, waarbij het college ook volgens mij, nadat we daar met de raad indertijd over hebben gepraat, hebben gezegd: die stippellijn bevat ons helemaal niet, want dadelijk hebben we een doorrijroute door Laren en die moet Hilversum met Huizen verbinden en omgekeerd, dus we zullen daar bij de ondertekening van die intentieverklaring een voorbehoud maken.

De voorzitter: Dank u zeer. De heer Vos. O nee, de heer Loeff.

De heer Loeff: Nog niet de heer Vos, nee.

De voorzitter: Neem me niet kwalijk.

De heer Loeff: Kan nog komen hoor.

De voorzitter: Ik dacht ook dat uw arm ook naar boven ging, maar voort maar.

De heer Loeff: Ik begrijp het. Voorzitter, ik heb een vraag aan de wethouder, ik begrijp niet, het betreft eigenlijk misschien geen Gemeenschappelijke Regeling, maar het gaat over Crailo. We hebben vandaag Prinsjesdag gehoord, mevrouw Schouten werd op de radio, toen ik in de auto zat, bevraagd over het PAS, het stikstofdilemma. En ik was eigenlijk benieuwd of de wethouder misschien iets heeft van nou, over Crailo en hoe het staat met de PAS-regeling en of Crailo daar last van heeft, c.q. krijgt, of dat daarover geïnformeerd kan worden, misschien kunt u daar iets over zeggen.

De heer Stam: Ja, er is inmiddels in het bestuurlijk overleg wel over gepraat. De verwachting is dat dat geen invloed zal hebben op de ontwikkeling van Crailo, omdat de dichtstbijzijnde Natura 2000-plek het Naardermeer is en dat ligt op een zodanige afstand dat de stikstofproblematiek niet dat gaat verhinderen. Dat is wat ik er tot nog toe van heb begrepen en dat lijkt me ook een duidelijk standpunt.

De voorzitter: Oké, dank u zeer. Geen andere opmerkingen?

5. RAADSVORSTELLEN:

5.1 Startnotitie Regionale Energie Strategie NHZ

De voorzitter: Dan komen we bij het volgende punt, dat is het raadsvoorstel, raadsvoorstellen. Het eerste punt heeft betrekking op de Startnotitie Regionale Energie Strategie en voordat we daarover gaan delibereren om het vervolgens door te kunnen zenden naar de raad, hebben we de grote eer en het genoegen vanavond hier welkom te heten de heer Simon Miske van de regio, vergezeld van zijn collega, waarvan ik helaas de naam even ontschoten is, maar ik begrijp dat de heer Simon Miske zo goed is om ons nader te informeren over de essenties van de Strategie zoals die voor ons ligt. Mijnheer Miske, u bent van harte welkom. Het woord is aan

u, u mag het licht uitdoen of aanlaten, dat is geheel aan u, ervan uitgaande dat de wethouder graag nog iets wil toevoegen.

De heer Stam: Nou, ik zal alleen, het zou jammer zijn als de naam van Claudia Umlauf niet bekend werd in deze vergadering en Claudia is de BEL-medewerker die zich bezighoudt met duurzaamheid. En inderdaad, Simon Miske is regioambtenaar die datzelfde doet, maar dan wel in de regio. We hebben op dit moment, maakt Simon op verzoek ook van de portefeuillehouders duurzaamheid een rondje langs de raden, heeft inmiddels, als ik het goed heb, bezocht Huizen, Hilversum, Blaricum en Gooise Meren, dus we zijn de zoveelste in de rij. Bekend is natuurlijk, er is inmiddels, lijkt het, een politiek akkoord op het klimaatakkoord door partijen in de coalitie. Het ziet ernaar uit dat eind van dit jaar, november, december die ondertekening zal kunnen gaan plaatsvinden. En ondertussen is vanuit de overheid natuurlijk gevraagd aan de provincies en aan de regio's om te komen tot die Regionale Energie Strategieën. Nou, daar gaat vanavond Simon het een en ander over vertellen. Het is het begin van een proces. Het gaat nu alleen nog maar over het proces zelf, nog niet inhoudelijk, maar dat komt allemaal aan de orde. Maar ik denk het beste dat ik hem vraag ons daarover in dit doolhof mee te nemen.

De voorzitter: Hoewel ik vind dat uw introductie al bijzonder verhelderend is, moet ik zeggen. Maar het woord is nu aan de heer Miske. Ja, u mag aan tafel zitten hè, of hier, wat u wil. Als u bij mij wilt komen zitten, is het prima. Het licht kan aanblijven, vindt u, of moeten we het gezellig maken? Oké, goed. Waarbij we wel de tijd in de gaten moeten houden hè, we moeten wel de tijd in de gaten houden. Oké, het woord is aan u.

De heer Miske: Ja, dank u, voorzitter. Nou ja, mijn naam is al genoemd. Ik werk dus bij de Regio Gooi en Vecht en dus ook voor gemeente Laren. En ik wilde graag iets, ja, een soort inleiding geven over de Regionale Energie Strategie. Ik vermoedde dat al, maar het rondje langs de raden blijkt wel dat het toch nog wel een ingewikkeld proces is, dus ik, nou ja, probeer het graag met u even te duiden. Als er iets onduidelijk is, of eventueel een vraag, dan kunt u die gerust tussendoor stellen. De wethouder zei net al: er is een landelijk klimaatakkoord in de maak, die is bijna klaar, hopelijk wordt hij in december ondertekend, want de VNG legt het eind november aan haar leden voor. En het klimaatakkoord is een voortvloeisel uit het akkoord wat in Parijs is gesloten en dat was alweer in 2015. Nou, daar heeft Nederland zich gecommitteerd aan bepaalde afspraken en dat is vertaald in een klimaatakkoord en binnen het klimaatakkoord zijn verschillende afspraken gemaakt en er zijn ook verschillende tafels, dus op het gebied van elektriciteit en mobiliteit, industrie, gebouwde omgeving en landbouw, zijn allerlei afspraken gemaakt. En met name voor de elektriciteit en gebouwde omgeving gaan wij in deze regio een RES maken, een Regionale Energie Strategie. En ik vertel u zo wat het inhoudt. Maar in het landelijke klimaatakkoord zijn een aantal doelstellingen geformuleerd. De eerste is, u kunt natuurlijk meelesen hè, 49 procent CO₂-reductie in 2030, dus daar hebben we nog eigenlijk tien jaar voor, zeg maar, dat is een behoorlijk opgave. In 2050 moet dat naar maximaal 95 of liefst natuurlijk honderd procent. En ook afgesproken is en berekend is van nou ja, hè, aangenomen dat alle gemeenten in Nederland die CO₂-reductie met zich meebrengen, hè, want als je minder energie gebruikt, hoeft je het ook niet op te wekken, dan nog is er 35 terawattuur aan duurzame energie, of elektriciteit nodig. En op zee wordt ook nog een veelvoud daarvan opgewekt, dus het is een opgave op land, die 35 terawattuur. Dat zei mij eerlijk gezegd in het begin ook niet zo heel veel, en eigenlijk nog niet zo heel veel, maar als je het uitdrukt in nulletjes, dan zie je dat het 35 biljoen watt is, eigenlijk. Eén watt, een lampje van 25 watt dat kennen jullie waarschijnlijk wel, dus dat is echt heel erg veel. En als je dat gewoon omzet in windturbines of zonnepanelen, dan is één terawatt, dus dat is maar één vijfendertigste, eentje staat al voor 152 windmolens of ruim zestien en een half honderd hectare aan zonnevelden, nou ja, u kunt het meelesen, dus echt heel erg veel. Die 35 terawatt is overigens niet verdeeld over Nederland. Het is niet zo dat je eigenlijk allemaal een soort opgave meekrijgt van Gooi staat voor zoveel

terawatt, gelukkig niet. Dus daar zijn we nog vrij in. En u kunt ook voorstellen dat de ene provincie of het ene gebied wat meer mogelijkheden heeft voor het opwekken van duurzame energie dan de ander. Nou, wat is nou een RES? Een RES is eigenlijk document, het is een strategie waarin staat van ja, hoe je die duurzame energie gaat opwekken en waar en waarmee. Nou, dan is het eigenlijk vooral zon en wind. Er zijn misschien nog wel nieuwe innovatieve technieken in de toekomst, maar nu nog niet. We mogen ook alleen nog maar technieken aanleveren die bewezen zijn. Dus heel erg innovatieve dingen tellen nog even niet mee in de RES voor 2030, want dat is de scope namelijk. We moeten iets zeggen over de warmtestructuur, want uiteindelijk is de bedoeling dat de woningen straks allemaal van het aardgas afgaan en die moeten dan geïsoleerd worden, dus je moet ook in de RES kijken naar wat is de warmtevraag, wat zijn nou de belangrijkste warmtebronnen en ook restwarmte, hoe ziet de infrastructuur eruit, allemaal van dat soort onderdelen zitten ook in de RES. Nou ja, en wat ik zei, het heeft een scope voor 2030, dus nog tien jaar, wel met een doorkijkje naar 2050. Nederland is opgedeeld in dertig RES-regio's en wij behoren tot de RES-regio Noord-Holland Zuid, dat is een beetje dat bleekgele gebied. En die RES-regio is weer verdeeld in zes deelregio's, waarvan wij er één zijn. En dat is op zich wel heel fijn, want dat betekent dat wij als regio Gooi en Vechtstreek onze eigen deel-RES kunnen maken. Nou ja, dat is maximale invloed zeg maar op hoe je het gaat doen. Want stel als we ingedeeld waren gewoon als één RES-regio, ja, dan snapt u natuurlijk wel, dan had vooral Amsterdam en Haarlem de vinger in de pap en dan konden we misschien niet zo heel veel inbrengen. Dus dat is wel fijn en het is ook redelijk uniek. Ik geloof dat alleen in Brabant zoiets is en voor de rest zijn de RES-regio's groot, zoals u ziet bijvoorbeeld, nou ja, sommige zijn gewoon provinciegroot. Dus dat is wel een voordeel voor ons. Om te komen tot een RES, wat een best heel ingewikkeld document wordt, is een stappenplan gemaakt. Dat staat ook in uw Startnotitie, dus waarschijnlijk herkent u dit plaatje wel. U ziet vier stappen. Stap één hebben we nu gehad. We hebben eigenlijk een soort foto van de regio gemaakt en daarin kunt u zien van ja, wat is nu het energieverbruik, wat is het verwachte energieverbruik, waar ligt de potentie op gebied van zon of van wind of allemaal van dat soort getallen. Het zijn feiten, het zijn geen waardeoordelen. Dat is nu in kaart gebracht en we staan nu aan een vooravond van stap twee en dat zijn dat we gezamenlijk scenario's gaan ontwikkelen voor onze regio Gooi en Vecht. Dat betekent dat we regionale bijeenkomsten gaan organiseren en daarna ook lokale bijeenkomsten, dus ook hier in de gemeente Laren. En dan zijn ook vooral de inwoners die daarvoor expliciet voor worden uitgenodigd. Nou, dan hebben we stap drie, dat is die lokale verrijking trouwens, lokaal dus. En dan stap vier, is ook nog wel interessant, want al die zes deelregio's die moeten samengevoegd worden tot één RES en één bod richting het Rijk. Nou, dat zal iets meer zijn dan alleen maar een nietje er doorheen natuurlijk, maar hoe dat dan precies gaat, daar wordt nog over nagedacht. Zoals ik al zei, we hebben de foto, hebben we al klaar van onze regio, dus hè, de feiten, wat is de potentie, wat is ons energieverbruik nu. Dat is in een mooi document opgeleverd en aan het eind van deze presentatie ziet u een link waar u die zou kunnen vinden en bekijken en het is zeker de moeite waard om dat te doen. In het voorstel vindt u ook een aantal regiospecifieke uitgangspunten. Die hebben we, in de regio hebben de bestuurders die geformuleerd en gezegd van nou, als wij een deel-RES gaan maken in deze regio, dan willen we dat los van de uitgangspunten die al in de Startnotitie staan, willen we nog deze vier aanvullende regiospecifieke uitgangspunten meenemen. Nou, de eerste is dat energiebesparing in de gebouwde omgeving een hoge prioriteit heeft. U moet weten dat zeventig procent van de CO₂-uitstoot in deze regio komt van de gebouwde omgeving, dus dan heb je het vooral over woningen en kantoren. We hebben nauwelijks industrie in deze regio, dus daar ligt ook een enorme opgave, een enorme kans. Wij willen natuurlijk, we hebben een enorm mooi gebied qua natuur en qua landschap, dus die, dat willen we zo min mogelijk of niet aantasten. Dus dat is wel een belangrijk uitgangspunt bij het opstellen van de RES. Nou, we kijken ook serieus naar mogelijkheden voor geothermie en aquathermie, dat is wel voor warmte, voor het verwarmen van ruimtes en niet voor het opwekken van elektriciteit overigens. En als laatste is dat de raadsleden betrokken worden bij de RES en kaderstellend zijn. Nou zult u denken, ja, dat is een open deur. Nou, dat is het in principe ook wel, maar voor het Rijk niet. Het Rijk vindt dat als we de

concept-RES u ter kennisname sturen ook voldoende. Maar goed, binnen de regio hebben de portefeuillehouders gezegd van nou, wij vinden het wel heel erg belangrijk dat de raad hier heel nadrukkelijk in meegenomen wordt, want in die conceptversie, ja, is dat best wel bepalend, dus vandaar dat we toch in het proces bij u terugkomen om dit aan u voor te leggen.

De heer Grunwald: Dat we vragen tussendoor mochten stellen. Als ik dit zo zie, dan komt dus de raden een prominente rol toe, in dezen. Wat ik nog niet zie, is hoe wordt dit samenspel geborgd, hè? Dus er ligt dus een taak voor de raden, voor onze raad dus ook. Daarachter zal afstemming met de inwoners gezocht moeten worden. Staat dat ergens omschreven, of zijn daar afspraken over gemaakt?

De heer Miske: Ja, daar kom ik zo meteen nog op, één van de volgende dia's. Dus mocht dat nog niet duidelijk zijn, dan moet u die vraag nog maar even herhalen.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dat had ik eigenlijk al toen ik het rapport las. U zegt: regiospecifiek nummer twee, dat we eigenlijk de natuur niet moeten aantasten. Hoe denkt u al die doelen voor het Gooi te kunnen bereiken, als u nummer twee serieus neemt?

De heer Miske: Nou, dat wordt ook inderdaad een hele spannende. Ik heb al een kaart gezien met alle belemmeringen die er zijn in onze regio en dan blijft er eigenlijk maar heel weinig ruimte meer over. Maar goed, dat zal dan met alle andere stakeholders en overheden in deze regio besproken moeten worden, hoe we daarmee omgaan hè, wat vinden wij belangrijker? En dat moet uiteindelijk leiden tot, ja, mogelijke locaties of niet. Maar dat daar spanning op zit, dat is zeker.

De voorzitter: Gaat u door. Gaat u door.

De heer Miske: Zorgvuldige participatie is natuurlijk belangrijk. De gemeenten stellen de RES uiteindelijk vast, samen ook met het Provinciale Staten en met het Algemeen Bestuur van het Waterschap. Maar om die RES te maken, doen we dat ook met allerlei stakeholders, zoals die hier genoemd staan. Dus ook de netbeheerder is natuurlijk heel belangrijk, maar ook de woningbouwcorporaties, de energiecoöperaties, de omgevingsdienst, noem maar op, ook de agrarische sector en last but not least ook de inwoners '...' vanaf stap drie kunnen die participeren, dan wordt het al iets concreter. Nou ja, '...' kennis, want er zit bij die partijen, '...' zit relevante kennis, dat is ook belangrijk voor het draagvlak uiteindelijk en ook bij de uitvoering daarna, want ja, de strategie is leuk, maar je moet het nog gaan uitvoeren, is natuurlijk hun betrokkenheid ontzettend belangrijk. Nou, wat is de rol van u? Als eerste stelt u de Startnotitie vast, dus eigenlijk het proces hè, hoe gaan we komen gezamenlijk tot een RES en wie betrekken we daarbij. U wordt uitgenodigd om deel te nemen aan een toekomstatelier op 23 oktober. Daar zijn die eerste drie scenario's, zijn uitgewerkt. '...' bod te kunnen doen. Dus de scenario's zelf worden niet, buiten Den Haag niet alleen '...' om mee te doen aan de regiopodia. Als het goed is hebt u via de griffie een uitnodiging toegestuurd gekregen, '...'. Maar dat gaat gewoonlijk over, nou ja, we gaan een serious game doen, of u gaat dan een serious game doen, waarin u gaat kijken: goh, wat zijn nu de mogelijkheden om grootschalige energie op te wekken in onze regio, dus dan liggen de kaarten op tafel waar alle belemmeringen op staan. En dan kunt u met andere raadsleden uit andere gemeenten daarover gaan praten en dan krijgt u er meer gevoel bij van ja, hoe groot is de opgave nu, waar lopen we nu tegenaan, wat zijn de belemmeringen? Dan krijg je discussies over landschap en natuur, dus dat is heel interessant. En daarnaast wordt u ook bijgepraat over het verdere proces door wethouder Jan Kastje die ook bestuurlijk

trekker is voor de regio. Nu krijg ik een interessant schermplaatje, maar die klikken we gewoon weg. Dus de 23^e, graag ook eventjes aanmelden, dan weten we een beetje wat we kunnen verwachten.

De voorzitter: Kunt u het toekomstatelier nog iets nader toelichten? Want dat is voor mij een nieuw begrip, toekomst...

De heer Miske: Ja, we hebben, dat schema dat ik net liet zien, dat is stap twee, gaan we toekomstateliers organiseren. Dat zijn er in ieder geval twee regionale. Dan gaan we met al die participanten, gaan we een drietal scenario's uitwerken voor de regio. Dat gaan we de eerste bijeenkomst doen op 26 september. 30 oktober, dan is er een consortium van bedrijven die heeft de input van die eerste bijeenkomst uitgewerkt en doorgerekend, dat wordt dan op die dertigste gepresenteerd en dat niet alleen maar aan die stakeholders ambtelijk, maar ook wordt u als raadslid uitgenodigd. En bestuurlijk zijn we ook allemaal aanwezig om die scenario's dan verder nader te duiden en te fine-tunen en dat levert uiteindelijk een soort eindversie op waarmee u dan lokaal bijeenkomsten kunt organiseren. En dan nodig je de partijen uit die lokaal in Laren actief zijn, en ook de inwoners. Dat wordt inhoudelijk nog verder uitgewerkt en daar heeft de gemeente zelf voor, nou ja, zeggenschap over hoe dat nog verder ingevuld gaat worden en wie daarvoor uitgenodigd wordt. In de Startnotitie zelf die voorligt ziet u nog wat leidende principes. Daar staat de aanpak in beschreven natuurlijk, de planning '...' en natuurlijk ook de financiering. Dus eigenlijk is het echt een procesvoorstel wat voorligt hè, van we willen het op die manier doen en op die manier geldt het dan voor alle 26 gemeentes in de RES-regio Noord-Holland Zuid. Voor meer informatie, er is nu een nieuwe website onlangs in de lucht, die heet energieregionhz, Noord-Holland Zuid, .nl en daarop ziet u allerlei interessante gegevens, documenten. Daar kunt u ook de foto vinden van onze regio. U kunt ook zich aanmelden voor de nieuwsbrief, dan krijgt u elke keer in uw mailbox de meest recente informatie, dus ik zou zeker wat u allemaal daarop vindt, aanbevelen.

De voorzitter: Mag ik aannemen dat de griffie dit doorstuurt aan alle betrokkenen en de raadsleden en commissieleden? Ja, oké. Vragen nog aan de heer Miske? De heer Faas, VVD.

De heer Faas: Dank u wel, voorzitter. De RES roept bij de VVD-fractie toch wel enige vragen op. Bij eerste aanschouwing, als je het zo globaal leest, dan lijkt het een schoolvoorbeeld van democratische besluitvorming, immers de Tweede Kamer eerst, daarna de Eerste Kamer en nu de provincie en de lokale legitiem gekozen vertegenwoordigers kunnen allemaal hun plasje daar overheen doen en nou, wat een mooi stuk democratie is dat. Het stuk staat ook vol met termen als democratische legitimiteit en het doorklinken van de stem van de inwoners. Nou, ik vind het allemaal mooi, maar mij bekruipt toch het gevoel dat we niet echt inspraak hebben, dat we niet echt in staat zijn om keuzes te maken. En ik maak u graag deelgenoot van mijn dilemma. Mijn persoonlijke mening is dat er inderdaad sprake is van opwarming van de aarde, dat CO₂ en andere broeikasgassen naast autonome oorzaken zeker impact hebben op die klimaatverandering en dat CO₂-uitstoot voornamelijk veroorzaakt wordt door menselijk handelen. Dus ik ben zeker geen klimaatontkenner, dat wil ik even gezegd hebben. Maar als we dan kijken naar de uitvoeringskant van het gebeuren, dan is naar mijn mening en ik heb me daar aardig op ingelezen, wind en zon heeft een veel te lage energiedichtheid om kolen- en aardgascentrales te vervangen. Je zal belachelijk veel zonnevelden en windmolens nodig hebben om een beetje elektriciteit op te wekken. Als ik net dat sommetje snel heb gemaakt, dan praten we voor die 35 terawatt, en dat is eigenlijk ook nog maar een klein beetje, over zestigduizend hectare zonnepanelen en vijfduizend windmolens. Het is allemaal, naar mijn smaak gaat dat allemaal niet werken. Dan hebben we ook nog biomassa-centrales, die stoten drie keer zoveel CO₂ uit als gascentrales. Echter, door een rekentruc is dat nu plotseling CO₂-neutraal. En als ik dan kijk naar de RES, dan zie ik dat de uitgangspunten van die energietransactie geheel gebaseerd zijn op wind, zon en biomassa. Dus ik zal als raadslid iets moeten gaan

besluiten en ik mag het dan voor kennisgeving aannemen, maar uiteindelijk ben ik verplicht om het ook mede namens mijn collega vast te stellen, over iets waar ik me eigenlijk niet in kan vinden. Mijn vraag aan u is: is hier sprake van een soort schijndemocratie? Is het al een gelopen race? Is het voor raadsleden tekenen bij het kruisje, of je het er nou mee eens bent of niet? Of zijn er wel degelijk mogelijkheden om echt invloed uit te oefenen aan de voorkant van de problematiek?

De voorzitter: Voordat u antwoordt, ik neem aan dat we hiermee het debat, de discussie hebben geopend en dat zowel de heer Miske als de portefeuillehouder beiden zich kunnen aangesproken voelen en we kunnen dus denk ik de discussie in die zin voortzetten met uitdrukkelijke presentie van de heer Miske hier aan tafel, voor zover de portefeuillehouder zelf niet zich wil verantwoorden. Als u het daar mee eens bent, want in die zin moeten we deze eerste interventie opvatten en denk ik dat het goed is dat de heer Miske nu in eerste instantie antwoordt en als de portefeuillehouder ook wil antwoorden, gaan we vervolgens de andere sprekers het woord geven. Het woord is nu aan de heer Miske. Ja, wij besparen op energie door een geluidsinstallatie te nemen die ...

De heer Miske: Dat is heel goed. Ja, we gaan het in onze regio zelf bepalen hoe we een bijdrage kunnen leveren aan opwekken van duurzame energie. Dat wordt niet van bovenaf opgelegd, wordt wel bovenaf, de VNG heeft ingestemd natuurlijk met het klimaatakkoord en daarmee ook de gemeenten. Daarmee ligt er natuurlijk wel een opdracht voor ons, maar hoe we die opdracht gaan invullen en hoe groot onze bijdrage wordt als regio aan die totale 35 terawatt, ik denk persoonlijk dat die heel erg bescheiden gaat worden, gezien de beperkingen en de mogelijkheden die we hier hebben, maar die invulling doen we met zijn allen. Maar dat bepalen we niet als gemeente alleen hè, dat doet de provincie mee, het waterschap en al die andere stakeholders, dus dat doen we gezamenlijk. Maar het is wel zo dat uiteindelijk onder andere de raad hier in Laren de RES 1.0 moet vaststellen. Ja, en dan is het ook aan u om te zeggen van nou, ik kan hiermee mee leven of niet. Dan bent u ook vrij om te zeggen van nou, ik stem tegen. Maar dat hopen we natuurlijk niet, maar daarom gaan we ook gezamenlijk, met alle partijen optrekken en we gaan alleen maar kijken, ja, naar dat wat echt realistisch en haalbaar is.

De voorzitter: Oké. De heer Faas nog heel even en dan gaan we naar de volgende spreker. Ja, de heer Faas.

De heer Faas: Waar het mij om gaat, mijnheer Miske hè, is wat de speelruimte is om tot besluitvorming te komen. Als ik het stuk goed gelezen heb, dan gaat het over wind, zon en biomassa. En eventueel mogen we dan ook nog over geothermie praten, hè, dat wordt er nadrukkelijk bij betrokken en aquatechniek geloof, ik, maar dan heb je het wel gehad. Laat ik eens iets gekk noemen, stel dat wij in onze regio zeggen: wij willen een kerncentrale. Volgens mij kan dat helemaal en past dat helemaal niet in het RES-verhaal. Met andere woorden: het is helemaal voorgebakken en wij mogen alleen maar tekenen bij het kruisje, als ik het goed lees. Ik heb de indruk dat wij helemaal niet zo veel speelruimte hebben om tot afwijkende besluitvorming te komen. Heb ik dat verkeerd begrepen?

De voorzitter: De heer Miske, nog één keer.

De heer Miske: Nou, de speelruimte is heel breed. Maar één van de regels is wel: het moeten bewezen technieken zijn. Nou, in principe is kernenergie, u noemt het als voorbeeld, een bewezen techniek, maar er zitten natuurlijk allerlei haken en ogen aan. Vooral ook financiële haken en ogen. In principe is het in Nederland nu vrij om een kerncentrale ergens te bouwen, maar niemand doet het. Maar goed, als we in deze regio zouden besluiten van nou, wij willen in onze regio wel een kerncentrale, dan zou je dat kunnen opschrijven in je RES. Maar voor 2030 haalt u dat in ieder geval niet, want dat is wel ... Dus voor het bod 2030

kunt u hem al niet, om die reden al niet meetellen. Ook al zou iedereen het willen, dan heb je zoveel procedures nodig, voor die gebouwd is, ben je nog wel even verder. Dus voor de RES telt hij in ieder geval niet mee. En dan blijft er eerlijk gezegd ook niet zo heel veel over, want ja, je kunt het over een thoriumcentrale hebben, maar die techniek is nog zo ver weg, dat duurt nog tientallen jaren voordat duidelijk wordt of dat kan, nou ja, dus zon en wind zijn bewezen technieken, dus daar zullen we het vooral mee moeten doen, denk ik.

De voorzitter: Oké, het woord is nu aan Larens Behoud.

De heer Loeff: Dank u, voorzitter. Ik was eigenlijk benieuwd nog naar gewoon een informatieve vraag. Als alle 35 regio's zo'n notitie maken, neem ik aan dat er ook Startnotities zijn. Ik reed laatst in de auto en toen hoorde ik een geweldige discussie in de raad van Bunschoten over wel of niet windmolens in de polder. Heeft u daar contacten mee en zijn de andere Startnotities die al niet uit de pen zijn gevloeid, ongeveer vergelijkbaar met deze Startnotitie? Of zijn er hele grote verschillen ten opzichte van andere Startnotities? Dat is eigenlijk mijn eerste informatieve vraag, voordat ik zeg maar nog iets meer zou willen weten over de keuze voor energieopwekking die hierin wordt genoemd.

De voorzitter: De heer Miske.

De heer Miske: Ja, dank u, voorzitter. Ja, de ene Startnotie is de andere niet. Maar goed, die is wel gebaseerd op een landelijke handleiding voor het opstellen van een RES, dus daar voldoen ze bijna eigenlijk allemaal aan. Er is, we hebben natuurlijk binnen de deel-RES-regio's hebben wel onderling contact. Ik zit elke, om de week maandag 's maandags in Haarlem, in het provinciekantoor. Dus binnen onze RES-regio Noord-Holland Zuid is er wel veel overleg en natuurlijk ook met Noord-Holland Noord. Maar met andere RES-regio's, bijvoorbeeld Utrecht op dit moment nog niet, maar dat gaat wel komen. Want stel je voor als wij, in onze RES-regio, zeggen van nou, wij willen wel heel veel windmolens, die plaatsen we dan lekker langs de grens, grenzend aan Utrecht en Utrecht zou dat misschien ook in haar plannen hebben, dan heb je ergens een probleem, dus daar moet je wel met elkaar voor om de tafel. En het idee is, als het concept klaar is, concept-RES, die moet trouwens een half jaar na vaststelling van het klimaatakkoord klaar zijn, dat we dan wel bijvoorbeeld met Utrecht om tafel gaan en zeggen van nou, dit zijn onze ideeën tot nu toe, wat hebben jullie en is afstemming nodig?

De voorzitter: Oké. De heer Loeff, ja.

De heer Loeff: De andere vraag was eigenlijk: wat is nu precies bewezen technologie? Want ik zie grootschalige opwek, wind en zonneparken, dat zal bewezen technologie zijn. Maar wat moet ik daar nog meer onder verstaan?

De heer Miske: Ja, voorzitter, de precieze definitie weet ik eerlijk gezegd ook niet. Ja. Nee, ik kan de definitie u niet geven. Ik weet wel dat, nou ja, zon en wind zijn natuurlijk bewezen technieken en die zijn ook, wind is eigenlijk financieel gezien de meest effectieve en goedkoopste manier om duurzame elektriciteit op te wekken. Daarna komen volgens mij zonnepanelen. Nou, je hebt nog biomassa, maar daar kun je een hele discussie over hebben, hoe duurzaam dat dan is. Dan houdt het toch eigenlijk vrij snel gewoon op. Er zijn wel heel veel innovatieve technieken in ontwikkeling, maar die zijn nog, wat ik zeg, innovatief en die tellen om die reden nog niet mee. Want stel je voor als wij in onze RES, ja, ons rijk rekenen zo van wij gaan zoveel opwekken en dat doen we met die en die innovatieve technieken en ja, dan zijn we tien jaar verder en dan blijkt geen één techniek uiteindelijk door te gaan of financieel haalbaar te zijn, ja, dan hebben we niks. Dus daarom zegt ook het Rijk: het moet wel realistisch zijn wat je biedt, dus alleen maar technieken die zich hebben bewezen in het verleden.

De voorzitter: Oké. Nog een andere vraag?

De heer Loeff: Nou ja, ik krijg daarmee toch een beetje het gevoel dat als dat de enige technieken zijn, dat er verder weinig voor onze regio overblijft, want wij hebben geen weilanden voor zonnepanelen, noch plek voor windmolens, zonder dat je misschien allerlei burgers weer in het vangnet krijgt. Dus de vraag is een beetje van wat dan hè. Ik lees gewoon: grootschalige opwek, dat is bewezen technologie, nou, die kan je hier niet plaatsen. Dan heb je kansrijke innovaties, maar die leveren geen bijdrage. Ik zie misschien best iets in geothermie, aardwarmte, wat ze in Heerlen doen lijkt me heel interessant om mee te experimenteren. Dat zou misschien in die RES nadrukkelijker kunnen worden genoemd. Maar vervolgens moet er natuurlijk een bod worden gedaan en dan vraag ik wat dat bod is. Het is een beetje, we gaan nu een heel proces in waarbij de uitkomst eigenlijk naar mijn gevoel toch een heel minimale bijdrage zal zijn.

De voorzitter: Oké, dat moeten we afwachten. Oké. Het woord is aan het CDA, de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ja, ik weet dat u als voorzitter van een grote fractie een eenmansfractie over het hoofd ziet, maar ... Nou, de inbreng van het CDA, er zijn twee waardevolle inbrengers al voor mij geweest en met name de vragen die de heer Loeff net stelde, die maken eigenlijk het probleem al wel heel duidelijk. Maar ik wil toch nog even aanhaken op wat de heer Faas van de VVD noemde, omdat ook wij het daar eigenlijk op die manier naar insteken. Het is een vrij abstract verhaal. Aan de ene kant, het is beperkt. De kerncentrale die genoemd werd, die legt eigenlijk meteen het pijnpunt bloot. Gaat het nou alleen maar om een fatale datum van 2030, of zouden wij kunnen zeggen: als wij binnen deze beperkte regio voor 2040 wel de kerncentrale gebouwd krijgen, dan hebben wij het eigenlijk by far beter gedaan als tijdelijk energie stoppen in zonneparken en windmolens? Dus ik zou eigenlijk de vraag nog wat aan willen scherpen, dat wat de heer Faas net al vroeg, van wat is ons speelveld? En nogmaals, dan kan eigenlijk, enerzijds vanuit Laren, maar eigenlijk misschien vanuit deze regio, die datum van 2030 al ter discussie gesteld worden, omdat we eigenlijk bijna geen speelveld hebben. Dat is een mening. Ik hoor graag wat de ruimte daarin is. En dat combineer ik dan eigenlijk met de vraag van de heer Loeff en dan ga ik daarna over naar onze eigen ideeën daaromtrent. Die heeft het ook over kijken naar de collega's, naar de burens, de buurgemeenten/buurprovincies. Ik heb wel stellig de indruk dat hier een heel grote not in my backyard-effect dreigt op te komen. Als u weet dat in de Haarlemmermeer gewoon zonneparken aangelegd mogen worden, in Eemnes er al één ligt, is daar een soort concurrentie op gang aan het komen tussen grondeigenaren. Daar kunnen wij in het Gooi nooit aan mee gaan doen. Dus dan rest eigenlijk alleen maar de windmolen en als we een beetje buiten dit dorp kijken, dan staan die windmolens er al, zowel in Flevoland als in Eemland. En dan is ons speelveld vervolgens geminimaliseerd tot nul. En om te voorkomen dat we hier in het Gooi, maar vooral in Laren met allemaal rietgedekte huizen en kleinschalige gebouwen geframed worden dat we het overal willen, maar niet hier, zou ik u nog wel graag hoe de regio nu hier tegenaan kijkt, zeg maar, ik zie ons dan een beetje als een, dat is niet het beste natuurlijk, maar een zwakkere broeder ten opzichte van wat sterkere broeders als de Haarlemmermeer en het Eemland, hoe kijkt u daar tegenaan? En dan de volgende vraag en dat is ook al deels ingegeven door een mening. De heer Loeff heeft het nog over weilanden. Nou, we hebben inderdaad nog wel wat weilanden in de Gooi en Vechtstreek, maar het overgrote deel, zeker in de gemeentes om ons heen, is allemaal akkers. Nou, dat is vrijwel uitgesloten dat daar überhaupt één zonnepaneel terecht gaat komen, al was het maar omdat dat allemaal aangewezen is als natuurbeschermingsgebied. Maar ook de weilanden die dan misschien daar nog niet voor aangewezen zijn, liggen allemaal zeker in de invloedssfeer van Natura 2000. Dus in hoeverre is deze hele actie van die zogenaamd duurzaam zou moeten zijn, en ik ben ook geen klimaatontkenner, maar ik heb wel zo nu en dan mijn twijfels, dat al die oplossingen die nu hier in deze regio worden neergelegd überhaupt allemaal realiseerbaar zijn, nou, enerzijds om de ruimte in de grond. We hebben niet heel veel grootschalige gebouwen,

dus daar zou ik graag nog, vanuit het CDA, ook nog een reactie op willen. En ten slotte is toch ook wel van het is nu ingedeeld in gebieden, maar moeten we ook niet wat over grenzen heen kijken? Want op het moment dat de provincie Noord-Holland, waar wij deel van uitmaken, maar voor mijn part is het ook Utrecht die erbij hoort, of Zuid-Holland, daar zijn behoorlijk grote opgaves en grote gebieden waar allerlei transities misschien moeten plaatsvinden, dat het maar de vraag is of je een kerncentrale hier moet bouwen, of als de hoogovens verdwijnen, dat je daar een kerncentrale neerzet. En die discussie moet denk ik wel op dat niveau gevoerd worden, omdat we anders heel gauw als Laren geframed worden dat we hier niks willen en dan vooral naar de andere kant gaan kijken en daar willen we in ieder geval in de technische zin niet in gemanoeuvreed worden.

De voorzitter: De heer Miske.

De heer Miske: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik kwam er te laat achter dat ik op mijn iPad kon schrijven, dus ik weet niet of ik alle vragen nog paraat heb. Maar om bij de eerste te beginnen, de kerncentrales, stel je voor dat we die toch zouden willen, in 2040 pas kunnen laten draaien. Ja, dan telt hij niet mee in de RES 2030, maar na 2030 komt nog weer 2040 en daarna 2050, dus die gaat dan in de volgende RES mee, zeg maar, als optie. Dus we kunnen nu ons bod richting het Rijk, kunnen alleen maar technieken zijn die we voor die tijd gerealiseerd hebben, want anders dan heb je in 2030 nog steeds niks. Dus die datum is hard, dus daarom zitten we ook vooral dus te kijken naar, nou ja, relatief makkelijke toepassingen zoals zonnepanelen of windturbines. Ook voor windturbines zouden we trouwens al moeten opschieten, want ook die staan er niet binnen een jaar. Maar goed, technieken die nog veel langer duren, zoals een kerncentrale, die kunt u misschien dan meenemen in een RES 2040. En het is ook zo dat we maken een RES en die telt twee jaar en dan moet je hem herzien. Dus stel je voor dat bepaalde dingen tegenvallen, we gaan nu uit van een bepaald iets en dat lukt toch niet, om wat voor reden dan ook, dan ben je wel gehouden aan je bod, dus dan moet je iets anders daarvoor in de plaats brengen. Dus om het jaar moeten we een aangepaste, nieuwe, geactualiseerde RES indienen bij het Rijk, dus zo houden zij zeg maar ons aan de afspraken die we hebben gemaakt en die houden dus ook een vinger aan de pols. En we kunnen dan van lieverlee ook nieuwe technieken, of nieuwe kansen inbrengen in dat document. Maar vooralsnog geldt kernenergie dus niet. Ja, over de grenzen heen kijken, dat is waar. Kijk, het Rijk gaat eerst alles bij elkaar optellen voor al die dertig RES-regio's en die gaat, of het Planbureau voor de Leefomgeving gaat dat allemaal doorrekenen en als blijkt dat die 35 gehaald is, dan zijn we klaar. Maar als we die 35 niet halen, dan hebben we een probleem, dan worden alle RES-regio's nog een keer aangekeken van goh, hè, kun je nog een aangepast bod doen? Levert dat onvoldoende op, dan gaat het Rijk zeg maar het tekort, stel je voor dat ze nog vijf terawatt tekort hebben, gaan ze verdelen over de RES-regio's. Daar moet nog een hele systematiek voor bedacht worden. Nou, hoe dat eruit gaat zien, weten we dus nog niet, maar hopelijk komt het niet zo ver. Maar ik denk dat ik nog een vraag vergeten ben van u, maar.

De heer Van den Berg: Eigenlijk ook een soort van stelling, maar ook gewoon een feit waar weinig kennis verder voor nodig is, dat wij in ieder geval in Laren, maar eigenlijk in de hele regio Gooi en Vechtstreek weinig of geen weilanden en landbouwgrond beschikbaar hebben waar je een zonnepark neer kunt leggen, al was het maar omdat ze niet dicht bij kruispunten liggen et cetera. Dus dan worden wij eigenlijk al beperkt tot windenergie en hoe wij gaan voorkomen, als Laren vooral, want ik zit hier in de gemeenteraad van Laren, dat wij zo meteen het frame krijgen dat wij eigenlijk niks doen. En nu geeft u eigenlijk net in één van uw eerste reacties al eigenlijk al het antwoord, want als wij nou gewoon zeggen met elkaar: ja, wij komen maar tot een zeer beperkt bod en dat is voor mijn part vijf hele grote windturbines ergens in het Gooi en dat is zeg maar uiteindelijk onvoldoende, ja, dan kunnen ze het nog wel een keer opleggen om hier te gaan rondkijken, maar wat er niet is, kan er ook niet komen en dat bedoelde ik straks met mijn allereerste vraag: is dan de datum hard of moeten wij onze blik niet veel verder leggen naar de toekomst en zeggen: nou, wij realiseren ons hier

met elkaar en dat is dus nogmaals niet not in my backyard, maar gewoon de ruimte is er hier gewoon niet en we sturen dat gewoon op een langere termijn, van 2040 en dan duurt het allemaal wat langer bij ons, maar dan hebben we wel een beter, serieuzer antwoord op een blad, zoals mijn collega dat noemde. Dat mis ik eigenlijk in het geheel, ook wel in uw eerste twee vragen, van ja, je hoeft daar niet voor gestudeerd te hebben om te zien dat we eigenlijk maar heel weinig ruimte hebben. Dat heeft niks te maken met dat we niet willen.

De voorzitter: De heer Miske.

De heer Miske: Ja, dat klopt. Als je ook het document kijkt van die foto van die regio, die op die website staat, dan zult u ook, als u dat bestudeert, ook zien dat de mogelijkheden in onze regio zeer beperkt zijn, omdat er gewoon heel veel belemmeringen zijn hè, de Europese regelgeving, landelijke, provinciale kan ook nog. Dus als wij, we zullen met een relatief klein bod kunnen komen. Als je het bijvoorbeeld vergelijkt met Flevoland, zal het niet zo heel veel voorstellen om het maar even plat te slaan. Maar goed, dat zullen we wel moeten onderbouwen waarom er niet meer mogelijk is. En als we daar een goed verhaal bij hebben en die kunnen we ook wel maken, ja, dan gaan wij er vanuit dat dat ook wel voldoende is, want ja, je zult je aan de wet- en regelgeving moeten houden. Dus ja, de mogelijkheden zijn echt beperkt en als we het goed kunnen onderbouwen en ook aangeven van nou, op het gebied van energiebesparing zetten wij ons beste beentje voor, dat kunnen we denk ik wel aan het Rijk aantonen dat we de opgave wel heel serieus nemen en dat we echt ons stinkende best doen om daar een bijdrage aan te leveren, maar dat, nou ja, gezien alle restricties de mogelijkheden beperkt zijn.

De heer Van den Berg: Mag ik dan een laatste vraag naar aanleiding van het antwoord? Dan zijn we ook klaar, dan hoeft u geen volgende ronde te doen.

De voorzitter: Ja, oké.

De heer Van den Berg: U zeg al inderdaad hè, als we maar ons stinkende best doen. U zei straks ook nog van het moet eens ook in de twee jaar herzien gaan worden, of geactualiseerd worden, dan neem ik aan over heel Nederland. Hoe zit dit in het plan ingebakken dat wij burgers hier nog in mee gaan krijgen? Want zo meteen mogen wij, het is wat de heer Faas en de heer Loeff net zeiden, wij mogen zo meteen, we doen mee, maar we kunnen eigenlijk geen kant op. Maar we weten ook al aan de voorkant dat we eigenlijk heel weinig kunnen doen. Hoe gaan wij burgers in Laren en ook misschien wel een vraag voor de portefeuillehouder, hoe gaan wij die hier nu in meenemen, zonder zo meteen te moeten gaan uitleggen op straat dat we eigenlijk iets aan het doen zijn waar de gemiddelde Nederlander zegt: ja, dat gaan we nooit halen? Hoe gaat u met die pragmatische aanpak, puur voor wat de burgers, om die mee te krijgen in dit hele verhaal, hoe gaan jullie daarop inzetten? Hoe gaan wij daarop inzetten?

De voorzitter: De heer Miske.

De heer Miske: Ja, in het schema wat ik zo straks liet zien hè, die stappen, die vier stappen die we doen tot die concept-RES, daar is in stap drie, vinden er lokale bijeenkomsten plaats. Dat is ook de plek waar de inwoners kunnen participeren. Hoe dat hier in de gemeente Laren of in andere gemeentes nu precies invulling gaat krijgen, daar moeten we het met zijn allen nog over hebben. Maar goed, ja, dat is nog een nadere uitwerking. Gedacht wordt nu in ieder geval aan twee bijeenkomsten waarin zeg maar de scenario's worden gepresenteerd die uit die regionale bijeenkomsten zijn gekomen en worden getoetst, dus zeg maar lokaal van goh, hoe kijken jullie er nou tegenaan, hè, welke mogelijkheden zien jullie, wat zijn echt de no go's, dat soort, misschien ook wel concrete bijdragen al en concrete projecten die misschien hier al spelen. En op basis van die input en die

gesprekken die plaatsvinden, ja, wordt er uiteindelijk opgehaald van nou, wat is in de regio, of wat is in Laren zeg maar, wat geniet het meeste draagvlak? En daar gaan we uiteindelijk mee verder. Maar er zijn daarna ook nog heel veel stappen voor participatie met inwoners mogelijk, maar dat moet allemaal nog gewoon ingekleurd worden, dus dat kan ik nu nog niets over zeggen.

De voorzitter: Het woord is aan mevrouw Timmerman. Mevrouw Timmerman, Liberaal Laren.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, er wordt ons gevraagd in te stemmen met de Startnotitie, maar als ik op pagina 6 kijk, dan hoeven we er in dit stadium slechts kennis van te nemen. Dus ik zou eigenlijk een amendement willen op dit voorstel, bij de raad, om er kennis van te nemen, want er is nog veel te weinig bekend over waar we naar toe gaan. In te stemmen met alleen maar zon- en windenergie. Als ik ga kijken hoe vermogensingenieurs dit noemen, dat is toevalstroom. En dat is dus ja, als de zon niet schijnt, als de wind niet waait en dan heb je toch nog allerlei centrales nodig die uit Canada komen, waar daar de bossen voor omgehakt worden en die komen dan met de meest vervuilende dieselschepen hier naartoe, die worden in de ovens verbrand, de pellets en dan is het in één keer groene stroom. Ik word daar niet echt vrolijk van. Temeer daar alles wat hier, de doelstelling die hier gesteld wordt, die is schier onmogelijk. Het is absoluut niet mogelijk om iedereen van het gas af en met wind- en zonne-energie Nederland, dan dag welvaart, dag economie, het is echt absoluut niet mogelijk. Dus wij willen absoluut niet verder gaan dan kennis te nemen van en wij zouden wel nummer één op dat lijstje, de energiebesparing van woningen en dergelijke, want daar is nog een ongelofelijke wereld te winnen. En u kent waarschijnlijk allemaal de reclame van 30+, wat er niet aan komt, hoeft er ook niet af, ik bedoel, wat je dus niet verbruikt hoeft je ook niet op te wekken. En als daar nu alle subsidies naar toe zou gaan, dan zeg ik: ja, dan zijn we goed bezig. En laten we dan ondertussen verder kijken wat voor mogelijkheden er in de toekomst komen, in plaats van ons te storten op windmolens waarvoor er waarschijnlijk weer heel veel bomen gekapt moeten worden en als je dan nagaat dat één derde van de CO₂-reductie van bomen komt, dan ben je dus ook weer raar bezig. Dus, en wij voelen ook als Liberaal Laren wel voor kleine kerncentrales, want tegenwoordig, die zijn namelijk wel stabiel en die zijn wel bewezen. En de afval van de kernreactoren, die zijn tegenwoordig helemaal te herbruiken, wat je dus niet kan zeggen van windmolens, want die zijn niet recyclebaar en kosten ongelofelijk veel energie om ze te maken. Dat geldt ook trouwens voor zonnepanelen. Bovendien zijn die ongelofelijk brandgevaarlijk als je die teveel bij huizen ... We hebben het vorige week nog gehad met een brand waarbij de brandweer absoluut niet kon blussen, omdat ze heel erg brandgevaarlijk zijn. Dus wij hebben hier nogal veel vraagtekens bij. En hetgeen wat ik eigenlijk mis nog, en dat is in de hele CO₂-vraagstuk, c.q. klimaatbeleid, ik vind dat eigenlijk al een verkeerd woord, want dat je duurzaam bent en dat je milieubewust omgaat met alles, dat is prima, maar wij zijn ervan overtuigd dat wij als mens maar een hele kleine invloed hebben op het klimaat. Al vanaf het begin van de wereld gaat het klimaat op en neer en gaan de temperaturen, we hebben ijstijden gehad, we hebben tijden gehad dat de palmbomen tot in Frankrijk stonden. En zolang dat alle mensen die het echt kunnen weten nog rollebollend over straat hollen over het heeft het nu wel of geen invloed, denk ik: moeten we dan dit allemaal optuigen? Goed, dus wij zouden niet verder willen gaan dan energie besparen en richt je ook op andere, waterstof komt er ook aan, dan hoeven ook die gasbuizen niet weg, want dat kan er straks gewoon doorheen. En de doelstelling die hier gesteld worden, die zijn onmogelijk, zeker als je gaat kijken naar dat wij regiospecifiek, dat wij de natuur niet willen aantasten.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Miske.

De heer Miske: Voorzitter, ik weet niet precies wat de vraag is, maar ...

De voorzitter: Nou, mag ik het voor u zo vertalen: mevrouw kan zich niet committeren aan dit document, omdat ze het gevoel heeft dat ze zich daarmee committeert aan doelstellingen waarvan zij het realiteitsgehalte betwijfelt. Dat is, als ik het objectief probeer weer te geven. En daarom wil zij niet instemmen met dit document, omdat zij meent dat instemming betekent dat zij zich daarmee committeert met betrekking tot de doelstellingen. En die doelstellingen acht u niet realistisch, vandaar dat u die instemming weigert. Dat is wat ik begrepen heb.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Mag ik daar nog even, dat is trouwens ook niet verplicht om in te stemmen, want ik snap ook niet eigenlijk waarom dat hier op het voorstel staat, want als je gaat kijken op pagina 6, daar staat dat het slechts verplicht is om kennis te nemen van. En wij zouden dan ook niet verder willen gaan dan dat.

De voorzitter: De heer Ton Stam.

De heer Stam: Nou ja, volgens mij, datgene wat op tafel ligt, dat is dat aan de raad gevraagd wordt minimaal kennis te nemen van dit voorstel. En, jawel, maar ...

Mevrouw Timmerman-Hamers: Daar staat: het besluit in de raad is dat we instemmen met dit proces.

De heer Stam: Klopt, maar op pagina 6, waar u zelf op wijst en dat mag wat mij betreft wel gecorrigeerd worden, mag de raad kennisnemen van dit procesvoorstel. En daar kan ik prima mee leven. Tegelijkertijd, ja, wij praten hier natuurlijk in de regio in portefeuillevverband natuurlijk ook al veel over. Ik ben zelf ook, ik kan niet zeggen dat ik klimaatscepticus ben, maar enige klimaatakkoordsepticisme is mij ook niet vreemd. Wij hebben in, zoals u weet, heeft de raad twee jaar geleden een klimaatakkoord hier afgesproken. Daarvoor hebben wij een uitvoeringsprogramma duurzaamheid gemaakt, waar we ons enorm hebben geconcentreerd, alleen maar, met name op isoleren, isoleren, isoleren. En ik realiseer me heel goed dat we, we zitten in een trein die aangezet is door de centrale overheid en die zegt van: we hebben een klimaatakkoord, we gaan dadelijk ondertekenen en wilt u zo goed zijn, dat zullen ze ook ons verplichten, u zult die RES moeten gaan maken. En er is volgens mij voldoende gedeeld over het feit dat de kansen om tot een werkelijke invulling te komen, buitengewoon gering zijn. Wij hebben ook nooit in een uitvoeringsprogramma duurzaamheid vanuit het college opgenomen dat we windmolens gaan neerzetten, of zonnenvelden gaan invullen. Ik denk, en dat staat ook in het stuk zelf, we zullen ons sterk moeten concentreren op het isoleren van woningen. Daar zijn we voorlopig ook, als we ergens mee bezig zijn, zijn we daar mee bezig, maar de vraag van de RES is natuurlijk: hoe kom je aan opwekking van energie, van elektriciteit? En dan kun je zeggen: ja, door de huizen goed te isoleren, zal je uiteindelijk minder elektriciteit nodig hebben, maar het is wel een vraag die ernaast ligt en niet in die RES beantwoord hoeft te worden. Dus in die zin, kun je zeggen, gaan we bij het kruisje tekenen? Dat hoop ik niet. Ik geloof inderdaad dat we moeten proberen de raad mee te nemen in dit proces, dat staat ook beschreven. Ik vind ook heel terecht, wat mijnheer Grunwald ook zegt, laten we kijken hoe we de inwoners kunnen betrekken en daar zullen we ook zeker aan werken om dat op de een of andere manier mogelijk te maken. Maar ja, we hebben met elkaar, stellen we volgens mij wel vast dat de mogelijkheden binnen de regio buitengewoon beperkt zijn en dat realiseert de regio zich ook heel goed. Je kunt natuurlijk nog eens kijken naar kun je op de zonneschermen, of de schermen langs de A1, kun je nog misschien wat zonneschermen hè, zonnepanelen neerzetten, dat is natuurlijk allemaal nog wel mogelijk, maar het is allemaal betrekkelijk marginaal. Maar waar we het kunnen zullen we ons best doen om een goed '...'.
...

De voorzitter: Goed, we gaan het rondje verder af. Mevrouw Klingenberg nog heel even, dan komt D66 en dan even zo nog een tweede ronde. Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Een hele korte vraag. U heeft aangegeven dat u ook al bij andere gemeenten geweest bent. Kunt u zeggen hoe de stukken daar geland zijn? Zijn zij daar bereid om zonnepanelen of bijvoorbeeld Wijdemeren, kijk, die hebben veel weilanden, hoe bent u daar ontvangen met uw verhaal?

De heer Miske: Ja, verhaal, ik geef alleen maar een toelichting op de plannen. Nou ja, daar is, in zijn algemeenheid is daar niet echt discussie over van goh, we willen geen wind of zon. Het is natuurlijk een procesvoorstel, dit, dus ja, of we het kunnen invullen en zo ja, hoe, dat is dan onderdeel van het proces, dat gaat allemaal nog komen. En die gesprekken gaan natuurlijk met alle partijen nog gaan plaatsvinden. Ja, goed, er zijn natuurlijk wel vragen van goh, is waterstof bijvoorbeeld niet inzetbaar? En bij sommigen, ja, bij een andere gemeente was ook een vraag over kernenergie, van ja, kan dat al, kan dat niet? Maar er zijn ook gemeenten waar het al, waar het hier besproken is in de commissie en nou, daar is het een hamerstuk geworden, dus dat gaat gewoon door. Omdat het ook echt een procesvoorstel is hè, je hoeft nog helemaal niks van de inhoud te vinden, daar komen nog heel veel andere momenten voor, zeg maar, waar je als raad iets van kan vinden, ook in de besluitvorming uiteindelijk.

De voorzitter: Oké, dank u zeer. Het woord is aan D66.

De heer Grunwald: Ja, dank u zeer, voorzitter. Ja, ik heb met groeiende verbazing en eigenlijk ook plaatsvervangende schaamte kennisgenomen van wat hier zoal gezegd is over dit proces. Ik ben net terug uit Indonesië, ik heb daar een rondreis gedaan. Begonnen in Jakarta, een stad van tien miljoen inwoners en tenminste evenveel brommers en auto's. Het is gewoon een feit dat daar zeg maar het een uurtje later licht wordt en een uurtje later donker, gewoon vanwege de smog die daar hangt. Als je daar rondloopt, krijg je gewoon acute ademnood als Nederlander. De mensen daar zijn het enigszins gewend. Ze hebben een levensverwachting van in de zestig. Dit is dus wat ons boven het hoofd hangt. Dit is wat her en der en op teveel plaatsen in de wereld gebeurt. Daarom zijn er dus in Parijs afspraken gemaakt om tot een verbetering van het klimaat te komen. Wat ik zeer waardeer is dat er dus met de Startnotitie een plan ligt om tot invulling te komen van onze voornemens. Want wij als volksvertegenwoordigers moeten natuurlijk wel ervoor zorgen dat onze doelstelling, de verbetering van het klimaat, natuurlijk ook op enig moment gehaald wordt. Nou, die Startnotitie is wat mij betreft en wat D66 betreft een goed uitgangspunt daarvoor. Het is niet zo dat we nu vanuit een gevoel van wij zijn klein en zij zijn groot moeten zeggen: ja, maar bij ons kan het niet, not in my backyard, dit soort opmerkingen allemaal, daar gaat het helemaal niet over. Dit is gewoon een uitnodiging om ons stinkende best te doen om tot invulling te komen van de plannen die we met elkaar gemaakt hebben, die we dus op landelijk niveau hebben en die nu vertaald worden naar de regio en naar de lokale situatie en die vervolgens weer samengevoegd worden tot één groot landelijk plan waarvan we hopelijk allemaal beter worden en dus mensen die dus ook in de steden wonen en niet zo bevoordeeld zijn zoals wij, dat we hier mogen wonen, dat die dus ook natuurlijk een schone toekomst tegemoet gaan. Dus ik zou iedereen willen oproepen om inderdaad na te denken over hoe kunnen we nou de zaken zo met elkaar oppakken dat er een maximaal resultaat voor ons daaruit komt? Akkoord is gezegd van ja, het moet 35 terawatt komen, maar ja, dat is dus even natuurlijk ook een beetje met natte vinger, maar het is wel de stip op de muur waar we naartoe moeten. Als wij met elkaar goede plannen maken die misschien tot 28 terawatt reiken, waarbij we dus misschien ook wel een paar onpopulaire maatregelen moeten nemen, dan zijn we wel goed op koers en dan hebben we wel winst uiteindelijk. Maar met een houding van nou ja, ik ben geen klimaatcriticus of –scepticus, maar dit bevalt me niet en dit moet anders of zo, dan komen we daar niet. Dus ik daag iedereen uit om de handschoenen op te pakken, zitting te nemen in de verschillende commissies, gewoon mee te doen en daar

maximaal resultaat uit te halen voor ons en de wethouder en de gemeente wil ik oproepen om dit proces maximaal te faciliteren. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Dit cri de coeur vraagt misschien een reactie van de zijde van de portefeuillehouder? U krijgt dadelijk het woord. De portefeuille heeft u de neiging om hierop te reageren, naar aanleiding van de cri de coeur van de zijde van D66, nee. Dan is het woord aan, in de tweede ronde, begrijp ik nu, aan de VVD, de heer Faas en dan komt vervolgens Larens Behoud. De heer Faas.

De heer Faas: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik wil even reageren op de opmerking van mijnheer Grunwald. Volgens mij maakt hij een ernstige denkfout, want hij haalt milieu en klimaat door elkaar heen en dat zijn twee volstrekt verschillende problematieken. Ik denk dat zoals wij hier aan tafel zitten, dat er niemand tegen milieumaatregelen is, dat is absoluut niet aan de orde. Dus ik wilde daar even zijn plaatsvervangende schaamte even enigszins relativeren, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan Larens Behoud. De heer Vos.

De heer Vos: Ja, wat moet ik daar nou op zeggen, mijnheer Faas? Als we op semantisch niveau gaan praten over de problemen waar we het over hebben. Ik moet zeggen, de woorden van mijnheer Grunwald zijn mij uit het hart gegrepen. Het is toch een schande dat er beweerd wordt nog steeds dat er geen bewijs bestaat voor het feit dat de mens verantwoordelijk is in hoge mate voor de verandering van het klimaat? Dat is toch niet te geloven aan deze tafel, van weldenkende mensen, zou ik vermoeden, die hier met de auto komen en vervolgens roepen dat we niet onze welvaart op kunnen geven? We zullen er niet aan kunnen ontkomen dat het minder moet. Het kan gewoon niet anders, u kunt niet blijven leven op de voet die we leven en nog steeds volhouden dat we dat vol moeten blijven houden. Kleine kernenergie, achter in de tuin of zo, bij u, wat moet ik me erbij voorstellen? Dat zijn toch dwaze maatregelen. We moeten deze mijnheer van harte steunen en nog veel meer actie ondernemen. Het is te gek voor woorden dat we deze discussie hier voeren, want ik hoop dat dat een achterhoedegevecht is.

De voorzitter: Dank u zeer. Het woord is nu aan het CDA.

De heer Van den Berg: Ja, ik dacht, nou, als de heer Vos nu zegt: mijnheer Faas, ik sluit me aan bij uw woorden, dan steeg ik ook van ... Ik denk waar het om gaat, is dat wij allemaal hier aan tafel niet ontkennen dat er iets moet gebeuren. Alleen, waar hier om gevraagd werd, om in een zeer beperkt speelveld om een heel hoog abstractieniveau nu iets te omarmen, of in te stemmen, of akkoord te zien en ik vind het jammer, want de heer Faas heeft denk ik heel duidelijk uitgelegd hoe hij dat ziet en hoe wij dat denk ik allemaal zien, en dan wordt dat gebagatelliseerd door de zeer gewaarde collega Vos. Kijk, en dat is nou volgens mij precies waar het hier helemaal verkeerd gaat, want de heer Grunwald die nodigt ons om met alle idealisme en alle inzet te gaan meedenken. Dan bedenkt mevrouw Timmerman in haar achtertuin een kleine kerncentrale, die bagatelliseert u alweer. Dus ja, en dat brengt precies terug bij het standpunt van het CDA, want dan gaat de discussie wel over een paar andere dingen. Die grote zeecontainers inderdaad die hartstikke vervuilend zijn, allerlei andere maatregelen die zeer vervuilend zijn. Daar gaan wij allemaal niet over, want dat is allemaal ver buiten ons speelveld en het is ook wel erg gemakkelijk om als wij zo meteen dit omarmen, en ik ben ook trouwens blij met de opmerking van de wethouder, die durft te zeggen hier: ik ben niet zozeer een klimaatscepticus, maar ik vind wel dat we realistisch moeten blijven, wij moeten gewoon realistisch zijn in Laren dat wij niet heel veel hieraan bij kunnen dragen in de discussie, anders dan dat we zeggen naar de regio: we denken mee. Wij kunnen hier prima allerlei oplossingen verzinnen, maar zonneparken is gewoon al uitgesloten. Dus dan blijft er nog een windmolen over en ik wil prima praten over of wij hier een windmolen in Laren neer gaan zetten, maar die ga

je ook niet alleen opbouwen, die bouw je altijd weer in opstellingen. Want ik kan u vertellen: aan de andere kant van het water hebben er in de afgelopen vijftien jaar een heleboel ondernemers windmolens neergezet, die worden op dit moment straks allemaal gesloopt en er komt gewoon één groot megawindpark in een formalistische opstelling en dan, alleen dan is dat een klein beetje rendabel te maken. Dan zou ik nog haast eerder zeggen: zorg dat we hier op die manier een bijdrage gaan leveren aan regio's waar het wel kan, want dan ben je meer productief bezig en daarnaast moet je in Laren van allerlei dingen doen, maar hier sec, zoals het hier vanavond ons voorgelegd wordt, willen we allemaal meedenken, maar we moeten onszelf ook niet voor de gek houden en dat is wat dan toch een beetje gebeurt als wij nu maar, en dat noem ik geen achterhoedegevecht, maar zo mee gaan lopen. Eén is, wij moeten goed uit kunnen leggen aan de burgers waarom we dit doen en wat we gaan doen en ik denk dat we gewoon op voorhand al kunnen erkennen dat wij gewoon niet heel veel bij te zetten hebben om die twee zaken die hier nu heel gespecificeerd aan ons voor worden gelegd, om daar heel veel bijdrage aan te geven. En dat is niet omdat ik het niet wil, maar dat kan niet.

De voorzitter: Liberaal Laren sluit de discussie, wat mij betreft, wat ons betreft.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik zal het kort houden. Ik, ja, ik had wat mijnheer Faas zei, had ik eigenlijk hier al opgeschreven. En dat gebeurt heel vaak in de discussie en dat deed mijnheer Grunwald ook weer en dat kan dan plaatsvervangende schaamte genoemd worden, maar ik vind het heel jammer als ik altijd hoor dat mensen milieu en klimaat door elkaar halen, want dat zijn twee totaal verschillende zaken. En een verbetering van het klimaat kan natuurlijk al helemaal niet. Wij zijn wel voor milieuverbetering. Ik heb persoonlijk al vijftien jaar een warmtepomp. Ik denk niet dat iemand hier in de zaal, die het mij kan nazeggen die altijd zo erg persoonlijk wordt, mijnheer Vos. En ik spoel mijn wc door met water uit de grond, ik was met water uit de grond en ik douche er zelfs mee, dus voordat u dat kunt nadoen, dan wil ik even niets meer van u horen. Hier wou ik het even bij laten, dank u wel.

De heer Vos: Ik wil nog even reageren op uw opmerking dat het wetenschappelijk niet bewezen is dat er invloed is op het milieu. Daar reageer ik op. Voor de rest heb ik u de maat niet genomen hoor, dus.

De voorzitter: Goed, de technische discussie die nu aan de orde is, wordt door mevrouw Timmerman nu afgesloten. Hebt u nog een opmerking, mevrouw Timmerman, die betrekking heeft op het onderwerp waar het hier vanavond over gaat, dat is dit raadsvoorstel waar we mee niet hoeven in te stemmen, maar zelfs kennis van te nemen, want dat heeft de wethouder ...

Mevrouw Timmerman-Hamers: Kennisnemen, inzetten op isoleren en wat wij in de hele discussie nog niet gehoord hebben, ik heb het even gezegd, dat is het kappen met kappen. En dat geldt over heel de wereld, maar dat geldt ook voor Laren, want dat is een grote CO₂-reductie-iets.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman, het gaat vanavond niet over concrete maatregelen die getroffen moeten worden, het gaat nog over het feit dat hier een Startnotitie ligt waar we kennis van hoeven te nemen. Dat is aan de orde en ik zou daarvoor willen vaststellen dat we de raad willen voorstellen om kennis te nemen van dit raadsvoorstel. Dat is aan de orde, wij worden geacht de raad te voorbereiden en het is die voorbereiding waar het om draait en dat zou eigenlijk mijn conclusie zijn. De allerlaatste zin komt van het CDA.

De heer Van den Berg: Het is een vraag aan u, voorzitter, want we nemen het dan voor kennisgeving aan, zoals u dat net mooi concludeert. Maar is het ons dan niet gewoon toegestaan om in die raad vervolgens wel toch een paar vergezichten mee te geven?

De voorzitter: Maar vanzelfsprekend bent u vrij bij de raad om uw ...

De heer Van den Berg: Maar dan zou ik toch als commissie mee willen geven naar de raad dat wij graag wat vergezichten gaan meegeven, die boven 2030 uitgaan.

De voorzitter: Ik denk dat de raad volledig in staat is om zelf haar eigen oordeel te vellen hoe ze moet omgaan met deze problematiek. Wij als commissie hebben een technische discussie gevoerd, heb ik begrepen en we gaan de raad voorstellen om kennis te nemen van dit voorstel en dan is aan de raad om dat verder uit te voeren. Ik dank u zeer ...

De heer Loeff: Voorzitter, ik wil toch nog even vragen, waar leest u nou dat kennismemen? Want ik zie gewoon het raadsvoorstel in te stemmen.

De voorzitter: Maar ik heb net begrepen, mijnheer Loeff ...

De heer Loeff: Welk stuk is dat dan?

De voorzitter: Mijnheer Loeff, wacht u. Dat wordt bevestigd, de opmerking was van de zijde van Liberaal Laren dat ergens anders in het stuk gesproken wordt van kennismemen. De wethouder neemt dat over en stelt vast dat we daarvan slechts kennis hoeven te nemen, is dus het voorstel van de zijde van het college. Ik stel dat over en ik stel vast dat wij hier met elkaar hier willen kennismemen. Oké? Daarmee is dit punt afgesloten, niet nadat ik in het bijzonder dank heb uitgebracht aan de heer Miske die op een voortreffelijke wijze zijn plicht heeft gedaan, namelijk deze notitie toelichten. Dank u zeer, mijnheer Miske en natuurlijk ook mevrouw, excuses dat ik uw naam weer kwijt ben, goed dan is dit punt daarmee afgehandeld.

5.2 Vaststellen postzegelbestemmingsplan Paviljoensweg 12A

De voorzitter: En komen we bij het tweede onderwerp, het vaststellen van het postzegelbestemmingsplan Paviljoensweg 12A en we hebben het genoegen de heer Groot hier aanwezig te vragen plaats te nemen hier aan tafel en zijn insprekbaarheid te benutten, die maximaal vijf minuten mag omvatten. Mag ik de heer ... Even één seconde ruimte maken voor de heer Miske.

De heer De Bondt: Voorzitter, voor de goede orde, er was nog een punt van die houtkachels wat op verzoek van mevrouw Klingenberg op de agenda is geplaatst. Ik kan me voorstellen dat mevrouw Klingenberg daar iets over kwijt wil.

De voorzitter: Maar het staat niet op de agenda.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ja, het staat wel op de agenda, maar ik denk, wij mogen straks in de raad voorstellen meegeven en dan zullen we dat meenemen. Dank u wel, mijnheer De Bondt.

De voorzitter: Heel goed, perfect. Dank u zeer. Het woord is nu aan de heer Groot, voor een ander onderwerp: vaststellen postzegelbestemmingsplan Paviljoensweg en de heer Groot heeft het woord.

De heer De Groot: Ja, dank u, voorzitter, ja, ik woon op Paviljoensweg 12 en het plan waar het over gaat is Paviljoensweg 12A. In de vorige commissie heb ik geconstateerd dat er veel gesproken is over de geschiedenis van het pand, in bestemmingsplantechnische zin en wat er ook meer over te zeggen valt. Als bewoner hebben we geconstateerd dat op een gegeven ogenblik een huis een vergunning heeft gekregen, wat ontzettend

ongunstig uitpakte voor onze woonsituatie. Zicht, licht, noem maar op. Enfin, dat was bestemmingsplantechnisch et cetera, goed, nou, allemaal goed onderbouwd en noem maar op. Dus we hebben ons daarbij neergelegd. Maar ja, er is ondertussen een fase geweest, maar dat laat ik nu even buiten beschouwing. En we hebben nog met de buurman wat afgesproken, die had een paar concessies gedaan, lichte concessies in onze richting, maar in ieder geval, dat het voor ons beter leefbaar werd. Nou, toen wij constateerden of opmerkten dat de buurman toch niet tot realisatie overging en zijn we maar eens gaan aankloppen van goh, joh, als jij toch van plan bent je ankertje ergens anders neer te leggen, kom met ons praten, want ja, dan willen wij graag toch, gezien de situatie daar, als eerste met je praten, want als er iemand anders komt, dan gaat hij wat jij hebt bouwen, maar zijn de concessies dan ook weg? Dus zodoende zijn we in gesprek geraakt en hebben we het genoeg gehad dit stuk grond te verwerven en met de bedoeling om de situatie daar te optimaliseren. Optimaliseren betekent voor ons niet alleen maar voor ons huis, maar ook een plan te maken wat zeg maar qua inpassing beter zich voegde naar de wijk, hè, dus de rode lijn naar voren, nou, de bouw meer in stijl van datgene wat naast ons ligt, dus ja, dat is eigenlijk onze inzet geweest en daarmee hebben we dus de situatie waarin we stonden heeft daar een belangrijke rol in gespeeld. En het feit dat wij natuurlijk erop rekenen dat, nou ja, gegeven de situatie die we er aantreffen, dat we dan ook in gelegenheid zouden worden gesteld om dat binnen dezelfde footprint te realiseren. Dat is eigenlijk de situatie die ik graag even wilde toelichten en ik denk dat ik, ik stop met de vraag om dat in uw overwegingen mee te nemen. Dank u wel.

De voorzitter: Zijn er vragen van de zijde van de commissie aan de heer Groot? Dat is blijkbaar niet het geval. Dan nodig ik de ... Mevrouw Klingenberg.

Mevrouw Klingenberg-Klinkhamer: Ik ben eigenlijk heel verbaasd dat u hier aan tafel zit om dat persoonlijk toe te lichten. Maar hoe lang woont u daar? Dat is me even ontgaan in de ...

De heer De Groot: Ja, ik woon, ik heb het genoeg nu zeg maar drieënhalf jaar hier in Laren te wonen, ja.

De voorzitter: Geen verdere vragen, dan is het woord nu aan de commissie om ... Dank u wel, mijnheer Groot. Om als er behoefte is aan verdere discussie? Of kunnen we dit punt daarmee meteen accorderen? Nee, die hoeven we niet te accorderen, het gaat door naar de raad. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ja, toch nog even een paar overwegingen meenemen, al was het maar om de heer Groot te bedanken voor zijn toelichting. Want uiteindelijk getuigt dat dan wel van een stukje inzet en betrokkenheid en leuk om een burger te horen, ondanks dat dat ook over zijn eigen belang gaat. Bij die Paviljoensweg daar is natuurlijk al het een en ander over gezegd en bij het bedenken van joh, wat gaan we hier nou mee doen, ga ik er eigenlijk even gemakshalve vanuit in feite dat het zo hier nu allemaal ligt, dat er een ruime meerderheid in de raad akkoord zal gaan. Maar dat laat onverlet dat we moeten nadenken in de grotere lijn. En die grotere lijn die ligt eigenlijk net een beetje voor de zomer, waar het over de [Slangenweg] ging, waar eigenlijk een soort van, niet helemaal vergelijkbaar, maar toch wel een soort van vergelijkbare situatie zich voordoet, waarbij een huis een beetje ongelukkig op een perceel staat met een verzoek om dat naar voren te halen, waarbij de buurt helaas niet in de gelukkige omstandigheden is om het te verwerven en daar ook grote moeite mee heeft. Maar het gaat ook nog een stap verder, wat, en dan hoop ik dat de wethouder ons daar nog even in mee kan nemen, ook in technische zin, wat de gevolgen hiervan zijn op het moment dat je dit nu meedoet, hieraan meedoet als gemeenteraad, als gemeente, of je dan toch niet een soort van precedent aan het scheppen bent waarbij het straks voor andere partijen zonder meer is van u moet hier aan mee gaan werken. Want dan komen we eigenlijk op iets heel anders en dat is dat in alle bestemmingsplannen wij een beetje conserverend optreden, maar ik voorzie dan toch dat er misschien een heleboel discussies los gaan

komen, al was het maar te beginnen bij de Slangenweg. En dat verband wil ik eigenlijk zien. Dus het gaat mij niet eens zozeer om uw persoonlijke situatie, waarvan ik denk: nou ja, als dat dan zo allemaal moet en kan, prima, maar het gaat hem dat wij goed na moeten denken wat het gevolg hiervan is. En niet om dan via een omweg dit alsnog om zeep te helpen, maar wel dat wij heel goed omschreven hebben waarom het hier kan en zo meteen op een andere plek misschien niet kan, zonder in procedures te geraken.

De voorzitter: De portefeuillehouder. Heeft u behoefte aan antwoord?

De heer Stam: Ja. Nou ja, mijnheer De Groot heeft het al, heeft al het een en ander erover gezegd. We hebben natuurlijk altijd te maken met een situatie waarin je ook de motivatie kunt gaan ontleden, namelijk dat er een situatie was waarbij je een voormalige recreatiewoning had, die nou niet bepaald erg stemmig past in de stedenbouwkundige omgeving daar en een huis wat er naast stond, wat elkaar eigenlijk als het ware in de weg zat en wat elkaar nog verder in de weg dreigde te gaan zitten. Ik moet zeggen dat, ik heb een aantal gesprekken gevoerd ambtelijk en bestuurlijk met de eigenaar en ook de vroegere eigenaar van die recreatiewoning, die daar wilde gaan bouwen en verbouwen. Wij hebben uiteindelijk geconcludeerd dat het, dat de manier waarop dit tot stand is gekomen uiteindelijk leidt tot een betere stedenbouwkundige invulling. Ik moet ook zeggen: er is op allerlei manieren op ons verzoek buitengewoon meegewerkt aan het feit dat we het wilden mogelijk maken, maar op voorwaarde, voorwaarde was er moet een behoorlijk bestemmingsplan komen, waardoor natuurlijk altijd waar het gaat om ruimtelijke orde, wordt het door ons altijd keurig behandeld. En voor de rest hebben we aan mijnheer De Groot gevraagd: ga nou eens aan de buurt vragen wat ze ervan vinden, want we vinden het belangrijk dat in de directe omgeving van de woning van een nieuw te bouwen woning ook de mensen plezierig vinden dat het ook zo gebeurt. Nou, daar heeft hij ons van overtuigd dat dat ook door iedereen gedragen werd. Vinden we een op zichzelf belangrijk feit hè, dat hoort ook bij motivatie, dat je zegt. Kijk, Slangenweg dat was in die zin een andere situatie omdat inderdaad de eigenaar niet de anderen kon overtuigen, op dit moment heb ik toegezegd: we gaan nog eens praten om te kijken of we dat voor elkaar kunnen krijgen. In dit geval is er een stedenbouwkundige reden om het wel te doen, is er ook in de directe omgeving een buitengewone eensgezinde opvatting om dat te mogen doen en heeft ook de welstand zijn licht erover laten schijnen en zegt: het plan wat hier op tafel ligt, is wat ons betreft een uitstekend plan. Nou, al die dingen bij elkaar hebben ons ertoe gebracht om het besluit aan de commissie en uiteindelijk aan de raad voor te leggen. En ik vind uiteindelijk de inspanning die een inwoner levert om op deze manier verantwoord en op een faire manier met ons dit voorstel te doen, geeft mij in ieder geval voldoende zekerheid en houvast aan het feit dat we dit zouden moeten kunnen toestaan. En ik vind het ook, het is net als in de Wmo tegenwoordig, niet iedereen krijgt een rolstoel, je moet het kunnen motiveren. Ik vind dat in dit specifieke geval het heel goed te motiveren valt.

De voorzitter: Mevrouw Timmerman, wilde u nog een opmerking maken?

De heer Van den Berg: Mag ik nog één korte reactie naar de wethouder geven?

De voorzitter: Heel snel, heel snel.

De heer Van den Berg: Daar bestaat geen misverstand over dat de inzet van de heer Groot niet gewaardeerd wordt, want daar ben ik volgens mij mee begonnen. Maar het ging mij er puur om, en dat heeft u denk ik in ieder geval met wat woorden gezegd, het ging om het vergelijking en op andere plekken, dat daar elke keer op die manier een hele afgewogen redentatie moet en dat die ook nog eens een keer andersom kan uitvallen, dat hoor ik u zeggen, dank u wel.

De voorzitter: Oké, mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik wil ook eigenlijk even refereren aan de Slangenweg. Ik was er vorige keer niet bij, maar ik heb wel het hele transcript gelezen en daar, ja, daar was toch ook van hoe ga je om met je bestemmingsplan? En dat vind ik toch wel een hele belangrijke. Afgezien van wie of wat daar ook woont, het plan is in ... Er stond een heel klein tuinhuisje en ja, dat is nu niet meer te zien, want dat is al afgebroken. En het heet dan recreatiewoning, het was zo'n heel klein tuinhuisje en dat is nu dus tot volwaardige woning met allerlei achterliggende mogelijkheden van een erf dat drie keer zo groot is dan het oorspronkelijke bestemmingsplan, met alle versterking die daar op mogelijk is en daar is ook een stuk tuin op ingeleverd. Het plan is in mei ook al behandeld en toen zijn de meningen en gevoelens gepeild. De angst toen in de commissie was inderdaad die enorme versterking. En toch krijgen we het nu weer terug als een postzegelbestemmingsplan. En daar heb ik toch wel, wat ik net al zei, hoe ga je om met je bestemmingsplan? Bij de herziening van alle bestemmingsplannen een paar jaar geleden, hebben wij afgesproken dat wij zo min mogelijk postzegelbestemmingsplannen wilden, want het was een wirwar van postzegelbestemmingsplannen en waarom? Wij wilden gaan vooruitlopen op de Omgevingswet, vandaar die minder bestemmingsplannen. Maar dat betekende wel dat er enige flexibilisering toegepast moest worden, zodat je niet als een huis een halve meter verzet wordt, een nieuw bestemmingsplan nodig hebt. Er is dus een mogelijkheid nu opgenomen en dat was er vroeger niet, dat is in alle bestemmingsplannen. Vroeger moest je binnen de lijntjes blijven met je huis en anders had je een nieuw bestemmingsplan nodig. We hebben de bestemmingsplannen zo gemaakt dat er over het gele gedeelte, wonen, geschoven mag worden met het huis, met een vrijstelling van het college, mits alle andere bestemmingen intact blijven. En dat hebben we expres gedaan, omdat er ... Wij hebben die flexibilisering daar expres ingebracht om dit soort zaken te voorkomen. En zo hou je de beeldkwaliteit van Laren en zo voorkom je ook excessen en zo is de wet voor iedereen gelijk, ook dat is erg belangrijk, zodat je niet iedere keer als iemand iets anders wil, dan in een bestemmingsplan is vastgelegd, daar zit ook een zekere rechtszekerheid aan, eigenlijk voor iedereen, dat het gaat over het algemeen belang en niet het belang van één persoon. Als ik dan nu het plaatje vergelijk van pagina 2 van het voorstel, dan zie je een enorme versterking en een heel erg groot achtererfgebied. Dat achtererfgebied dat heb ik dus nagemeten, dat is drie keer zo groot geworden. En het stukje aan de voorkant, niet aan de Paviljoensweg, maar aan de zijkant van De Leemkuil, dat groen is, dat is dus helemaal niet groen, want dat is een nieuwe regel die nog niet, in geen enkel bestemmingsplan bestaat, en daar staat sw-pp en dat betekent dat het een speciale vorm van wonen is en daar mag je dus parkeren. Dus dat is gewoon verharding. En als je dat er dan nog een keertje aftrekt, dan krijg je nog meer versterking op die plek. En als je dan gaat kijken naar de grote legenda, dat is bij ons de vaststelling postzegelbestemming, de verbeelding, daar zie je dat heel goed, want daar staat, even kijken: specifieke vorm van wonen, parkeerplaatsen, dus dat helemaal niets met groen te maken. Op het stuk dat gemaakt is, daar staat een luchtfoto en ik zou u allen aanraden daar even naar te willen kijken, voorop. En dan zie je, als je dan deze twee zaken vergelijkt, de versterking hier en de luchtfoto met al die bomen, we hebben het net over CO₂-reductie gehad, dan zit daar een wereld van verschil in. En ik denk niet dat wij hiermee akkoord kunnen gaan. Ik denk dat ik het hier even bij laat. Nogmaals, er zijn genoeg, binnen het bestemmingsplan, zijn er genoeg mogelijkheden om je woning iets beter te situeren, maar dit gaat veel te ver. Dank u wel.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Stam: Ja, het lijkt me een tamelijk grote overdrijving. Als je kijkt: hoe ga je om met ons bestemmingsplan? Het is natuurlijk zo dat bestemmingsplannen, en dat is ook de geest van datgene wat we in de Omgevingswet willen gaan veranderen, er moet ook een zekere flexibiliteit komen, want de

bestemmingsplannen zitten voor tien jaar vast en ja, soms verandert de wereld weleens wat. En dan is het bepaald niet zo dat dit college, ook het vorige college, om de andere raadsvergadering met postzegelplannen komt, ook al hoor ik mevrouw Timmerman iets anders nu suggereren. Dat is gewoon niet zo. Als je het hebt over versterking, als je de beide bouwvlakken bij elkaar optelt, dan kom je, als ik het goed uit mijn hoofd zeg, op 93 vierkante meter. En het plan, het bouwplan wat voorligt, komt uit op 98 vierkante meter. Dus de versterking is natuurlijk gigantisch, want die is vijf vierkante meter. En inderdaad, het perceel is dus ook groter geworden, dat staat en vervolgens wordt daarmee toegestaan dat er eventueel twaalf vierkante meter bijgebouwd bij mag komen. Dat is dan die kolossale versterking waar mevrouw Timmerman het over heeft. Ik weet niet precies waar ze het vandaan heeft. Als je het hebt over de Omgevingswet, daar hebben we het al wel vaker over gehad, dan zegt die Omgevingswet eigenlijk: laat de mensen nou eens gewoon met elkaar praten in de directe omgeving en kijk nou eens wat mensen daarvan vinden? Want het is hun directe omgeving en die mensen realiseren zich op zichzelf en daar ga ik ook vanuit en dat is ook het standpunt van het college, dit wordt een betere stedenbouwkundige invulling, het is geen versterking, of dat klinkt allemaal heel dramatisch, het is een mooie invulling wat ook de commissie ruimtelijke kwaliteit aangeeft, van een plek waarvan je zou kunnen zeggen: het is niet bepaald een hele mooie invulling op dit moment. Er is vervolgens geen versterking aan de orde, op drie procent na. En wat dat betreft is het voldoende verdedigbaar aan onze kant. En ik weet niet of Roël Lugard, die ik graag aan u voorstel als de ambtenaar die zich bezighoudt met dit onderdeel van het ruimtelijke ordening, beleidsmedewerker daar, dat hij misschien nog even toelicht hoe hij er tegenaan kijkt.

De voorzitter: Heel graag.

De heer Lugard: Ik wilde even plaatje laten zien. Als u deze, dit is het bestemmingsplan zoals het nu is en dit is, deze is het hoofdgebouw. Links is het hoofdgebouw en dit is het bijgebouw wat bij deze woning hoort. Als u dit ziet, dan is deze 49 vierkante meter en dit is, want het komt op 95 in totaal. Dat is deze, dat is bestaand. Als u kijkt naar zoals mijnheer De Groot het wil doen, dan is deze 49 en dit is vijftig. Dus er is een verschil van vijf vierkante meter aan oppervlakte, puur vanwege het verschuiven. En daar praten we over, over deze nieuwe situatie en deze bestaande mogelijkheid. En omdat dit zo aan de achterkant gedrukt is, heeft mijnheer De Groot bij ons gevraagd wat de mogelijkheden zijn. En wat wij doen, is degene die vraagt, als de omwonenden, zijn alle twee onze burgers, dus we moeten heel objectief kijken naar mogelijkheden. En er komen meer van deze aanvragen bij ons binnen. Maar heel veel komt niet hier, want dat kunnen we al tackelen, omdat die niet voldoet aan ruimtelijke kwaliteit. Er zijn een aantal gevallen, zoals deze in Slangenweg, waarvan wij ambtelijk hebben gezegd: deze plannen zijn zo en een verbetering, dat wij het college willen adviseren om naar de raad mee te gaan. Maar het is niet zo dat er heel veel postzegelplannen en op stapel zijn om te komen. Integendeel, er komen heel veel vragen die worden afgedekt. Maar dit vonden we wel een verbetering en daarom ligt het hier.

De voorzitter: Oké, het woord is, nog andere leden van de commissie? De heer Grunwald.

De heer Grunwald: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het is mooi dat we dus bestemmingsplannen want dat geeft een beetje bestendigheid natuurlijk in onze leefwereld, dat is heel goed. Maar het kan toch niet zo zijn dat we zo'n ding ook in beton gieten? Want dan kan je daar niks meer mee, dan zal alles altijd zo blijven zoals het is, dan kun je niet voor- noch achteruit en ook niet zijwaarts. Daar waar verandering een feitelijke optimalisering betekent en vanuit de gemeente noch van omwonenden bezwaar tegen is, lijkt mij dat we dat voorstel zo naar de raad kunnen sturen voor accordering hopelijk.

De voorzitter: Oké, VVD. De heer De Bondt.

De heer De Bondt: Ja, mijnheer de voorzitter, mijn fractie benadert het toch wat anders dan bijvoorbeeld de fractie van Liberaal Laren. Wij vinden nog steeds dat de overheid in dienst is van haar inwoners en in dit soort gevallen, waarin er sprake is van het beter aansluiten bij andere woningen, dat omwonenden zijn geraadpleegd en die er geen, wat kun je tegenwoordig nog bouwen zonder dat er, of een voornemen tot bouwen hebben, zonder dat er bezwaren zijn? Dat komt zelden nog maar voor. Wij zien dus duidelijk dat er een verbetering optreedt in de situatie daar en zijn het dus met omwonenden eens die zeggen van dit is beter dan de huidige situatie en zullen dus van harte dit steunen.

De voorzitter: Het woord is aan Larens Behoud, de heer Loeff.

De heer Loeff: Voorzitter, dank u wel. Naar aanleiding van de stukken die we hebben gekregen, zou ik ten eerste toch iets willen opmerken. Want in de toelichting met het raadsvoorstel staat dat de commissie in de vorige behandeling overwegend positief was. Er was echter wel een kanttekening. We hebben in die commissievergadering heel duidelijk onze vraagtekens gesteld bij de mogelijkheid tot extra bebouwing door verandering van de ligging in de tuin en de bestemming tuin. U heeft net iets toegelicht door middel van uw ambtenaar over dat er in principe geen sprake is van een uitbreiding, maar toch, de indruk die ontstaat als je het bouwplan bekijkt en vergelijkt met wat er stond, dan zie je dat er wel degelijk sprake is van versterking en die versterking wordt ook nog verder, eigenlijk verder meegegeven doordat je ziet in het ontwerp dat er sprake is van een tussenlid met een soort doorgang naar een aanbouw daarachter, die drie zes is, terwijl het pand zelf drie negen is. Nou, welstand heeft daar in hoofdlijnen een positief advies op gegeven, dus wat dat betreft, stedenbouwkundig inpasbaar. Als we het lezen, we hadden wat vraagtekens de vorige keer over ja, hoe ga je nou om met het strookje, met het transformatorhuis en die groenstrook. En we lezen dat de parkeerplaatsen in principe naar opzij worden verplaatst en daarmee niet in de voortuin staan. Dat betekent in principe, ja, een keuze, maar wel een verbetering voor het stukje Paviljoensweg. Wij blijven echter, en dat ben ik echt met de heer Van den Berg eens, de vraag hebben van hoe ga je nou om met die achterkanten en die uitbreiding en precedentwerking en de mogelijkheid tot zodanige bijbouw dat je daar een behoorlijk volume kan neerzetten? Dat is voor ons nog wel een punt. De vraag is of we dat in dit plan verder, ja, heel intensief nog moeten bediscussieren, maar, want hè, het ligt in principe, er ligt een plan wat ook uitgebreid is voorgesteld. Maar het is wel een punt waarvan ik denk: daar moeten we toch eens goed naar kijken. Willen we dit zo, willen we dat op deze manier, dat je op deze manier zeg maar de schaalvergroting toelaat en op welke plekken kun je dat nou wel doen en waar kun je dat niet doen? Dat vereist toch wel behoorlijke zorgvuldigheid. Dus onze vraag zit met name in die achterbebouwing. Nou, in de stukken kunnen we in principe daar een verantwoording voor lezen, maar ja, het blijft toch een beetje zoeken naar de maximalisering, dat is wel ons punt.

De voorzitter: Wethouder, kunt u daar nog iets van zeggen?

De heer Stam: Ja, dat is denk ik een hele algemene vraag waar wij zouden moeten zeggen, dat zou eens een kleine beleidsnotitie moeten maken en zeggen: hoe gaan we daar nou mee om? Ik geef, het is misschien verrassend voor de dames aan de linkerhand, maar zoals mijnheer Lugard al zegt: er wordt meer afgewezen dan toegestaan en dat, ja, je moet het maar aannemen en gelukkig heeft Roël dat met eigen mond nog eens toegelicht. We komen niet zoveel met dit soort voorstellen naar de raad, we doen het pas als we menen dat er een goede motivatie aan ten grondslag ligt. En ik meen dat er op zichzelf aan dit besluit een goede grondslag ligt en ik ben het er mee eens op zichzelf, ja, dat moet je behoorlijk motiveren, want anders loop je altijd in een soort val van de precedentwerking en dat is natuurlijk niet de bedoeling, maar ik denk dat in dit geval je een aantal redenen hebt om het wel toe te staan. Als de raad tegen mij zou zeggen: kom nog eens met een notitie waarin je dat nog eens nader toelicht, doe ik dat uiteraard met plezier. Het zal niet volgende week zijn, maar

volgende maand, maar ik wil dat best toezeggen dat we dat nog eens ... Ik weet dat Antoinette nu onmiddellijk een toezegging noteert, dus daar hang ik, daar ben ik weer mooi de klos. Maar dat wil ik best toezeggen.

De voorzitter: Oké. Mag ik de heer Groot vragen om nog, als hij gebruik wil maken van twee minuten inspraak, dan kan dat nu nog gebeuren. O, mevrouw Timmerman wil nog iets toevoegen. Mevrouw Timmerman, u krijgt volgende week ook nog gelegenheid in de raad om er wat van te vinden, hè? U krijgt volgende week gelegenheid in de raad om er nog iets van te vinden. Mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ja, ik wil in eerste instantie even ingaan op wat mijnheer Loeff heeft gezegd, hoe ga je nu om met dergelijke gevallen? Maar dat hebben we nou juist met het bestemmingsplan gedaan. Dat er wat geschipperd kan worden en dan is het dus niet, mijnheer Grunwald, in beton gegoten, absoluut niet, dat was het vroeger wel, maar tegenwoordig met de bestemmingsplannen niet, er zit zoveel flexibiliteit in, dat je kunt schuiven zonder dat je beeldkwaliteit of de bestemming tuin en dergelijke met alle bomen en struiken die daar, die we zo hard nodig hebben, aantast. En dat is eigenlijk het antwoord. En hier was dus voldoende mogelijkheid om dit binnen het bestemmingsplan op te lossen, dan hadden we deze aanvraag van een postzegelbestemming niet nodig. Er ligt een vergunning uit 2016 die nog steeds geldig is en die kan wel gewoon binnen het bestemmingsplan uitgevoerd worden.

De voorzitter: Oké, dank u zeer.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Ja, dank u wel. Ik was nog niet helemaal klaar, want de versterking die kan dan misschien in vierkante meters van het huis, de actuele versterking, maar de versterking aan de achterkant die is natuurlijk veel groter. En als ik ga kijken naar pagina 5 van het rapport en ik zie daar een luchtfoto van wat er, waar al die versterking komt waar het nu helemaal geel is en ik zie daar wat er voor een ongelofelijke begroeiing is, dan is dit nu juist iets waarom wij gezegd hebben: je mag schuiven, maar je mag de andere bestemmingen niet aantasten. En dat is om Laren te behouden en ja, het is een conserverend bestemmingsplan en met de wijzigingsbevoegdheid van het college had de oude vergunning er gewoon in gekund.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan de heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik dacht net: mijnheer Groot die moet een aanvraag voor een kleine kerncentrale indienen, want dan voldoet hij meteen aan de rest, dan gaan wij allemaal akkoord. Maar daar met die opmerking ... een transformatorhuisje. Nee, maar nog even, kijk, het is een dilemma en ik wil niet, het is al vaker gezegd, precedentwerking en terwijl ik het zeg, weet ik gewoon: morgen dan denk ik van oh, hadden maar dit of hadden we maar dat. Ik wil gewoon duidelijk weten en dat heeft de wethouder al gezegd, dus ik herhaal het nog gewoon om die reden: de afweging, ook van het CDA is wel dat wij niet overspoeld worden met vergelijkbare aanvragen. En het aardige, wat ik wel vind en ik heb het zelf kunnen constateren, want ik zit ernaast, dat de ambtenaar Raoul hè? Roël, sorry, excuses, eigenlijk een motivatie gebruikt van joh, wij zien misschien wel negentig procent niet en dan hebben we alleen het toeval nu net dat we voor de vakantie de Slangenweg zagen en nu de Paviljoensweg. Dat zijn dan de twee die nu opploppen. Ik zie ze echt volstrekt los van elkaar en ik hoop ook niet dat wij zo meteen ergens in het najaar geconfronteerd worden met een opmerking: maar u heeft de Paviljoensweg wel akkoord gegeven en daarmee moet u op de Slangenweg ook maar vinden, want ik vind het twee echt in die zin wel verschillende zaken. Hecht aan de andere kant ook wel waarde aan het ambtelijk advies, maar we willen wel dat de wethouder hier scherp op blijft, want bestemmingsplannen mogen dan niet in beton gegoten worden, mijnheer Grunwald, het is wel ons enige ankerje wat we hebben. En als daar al te los mee omgegaan wordt, dan krijgen we denk die ik negentig

procent van de aanvragen die Roël, of die niet bij ons komen, zo meteen wel. Dus ik wil nogmaals van de wethouder wel horen, ten laatste male, dat dit gewoon echt een incidenteel maatwerkverhaal is, waar we nooit op teruggekeken worden dat dit nu overal moet.

De voorzitter: Dat kan de wethouder bevestigen.

De heer Stam: Ik heb die vraag eigenlijk min of meer al beantwoord. Ik heb aangegeven dat de manier waarop wij omgaan met allerlei aanvragen die meestal bij mij op tafel komen, want dat is altijd ambtelijk-bestuurlijk overleg, heb je te maken met een conserverende wethouder, dus we gaan conserverend om met die problematiek, ondanks het feit, ik heb weleens vaker gezegd, ook tegen u: we zullen eens een lijstje maken met datgene wat we afwijzen, hè, dan krijg je een heel interessant gegeven, al was het maar in aantallen. O, maar je hoeft dat, ja, daar moet je mee uitkijken, geen huisnummers, alleen de straat. Alleen de plaats. Maar ik heb net al aangegeven: ik vind dat je een goede reden moet hebben om dit soort dingen te doen. En ik vind, ik heb op een aantal manieren proberen aan te geven dat er een redelijke motivatie voor te vinden is. We doen dat bij uitzondering. Als mijnheer Van den Berg vraagt: is het incidentele zaak? Dan zeg ik: ja, dat is het. En ik vind ook niet dat het onmiddellijk moet leiden tot allerlei onmiddellijke precedentwerking. Het verhaal van Slangenweg heb ik al gezegd, een heel belangrijk onderscheid is dat bijvoorbeeld hier bewoners gelukkig, op de manier zoals mijnheer De Groot dat heeft aangepakt, heel volmondig, unaniem en dat is niet één of twee, maar gewoon met zijn tienden hebben gezegd: het lijkt ons een fantastisch plan. En mijnheer De Bondt geeft ook aan dat dat een belangrijk gegeven is. Nou, dat vind ik voldoende om die toezegging te doen.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan de heer Groot, als hij nog behoefte heeft om twee minuten in te spreken. De heer Groot. De Groot, sorry.

De heer De Groot: De heer De Groot wil alleen maar danken voor de beraadslaging zoals die heeft plaatsgevonden en ik laat het verder aan uw wijsheid over in de raad.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan is daarmee dit punt afgesloten en gaat het door naar de raad voor een definitief besluit.

5.3 Verordening dode gezelschapsdieren

De voorzitter: We komen bij het laatste voorstel, te weten verordening dode gezelschapsdieren. Is er behoefte van discussie over dit onderwerp? Dat is blijkbaar het geval. Dan beginnen we bij D66 en dan gaan we via de VVD, gaan we rond, voor zover daar behoefte aan is. De D66.

De heer Grunwald: Dank u wel, voorzitter. Wat betreft de gewijzigde regelgeving, nou ja, dat lijkt ons prima dat er in ieder geval één adres is waar dat kan. We hebben daar wel een drietal vragen over voor het goede begrip. Wat gebeurt er eigenlijk met de dode dieren die ingeleverd worden? Wat kost dat eigenlijk? En wie betaalt het? Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Wethouder, er zijn drie vragen: wat gebeurt er, u hebt de drie vragen gehoord.

De heer Stam: Ik was even druk met allerlei ... Ik was op zoek naar ...

De voorzitter: Wat gebeurt er met de dode dieren als ze bij de Gemeentewerf? Wat kost die hele operatie? Et cetera.

De heer Stam: Nou, dat zijn allemaal niet zulke makkelijk te beantwoorden vragen, maar ... Waar je, ik wil er nog even op wijzen dat, in deze verordening hebben we regels opgesteld voor dode gezelschapsdieren, zoals beken. Dat gaat van honden tot vissen. En in het algemeen is dat eigenlijk een één-op-éénvervanging van de destructieverordening. Waarom dat nou plotseling een andere naam heeft gekregen, dat vonden we blijkbaar een vervelende naam, dus dat is veranderd. En eigenlijk zijn die regels precies hetzelfde gebleken. En waar het eigenlijk op neerkomt, is dat je, je mag een dood dier aanleveren bij de werf in Eemnes. Daar wordt het bewaard en uiteindelijk gaat het naar een, mag ik dat toch zeggen, destructiebedrijf, tenzij dat je het dode dier zelf brengt naar een dierencrematorium of toestemming hebt geregeld om hem in je eigen tuin te begraven, of je het bij de dierenarts hebt achtergelaten. Dus dat zijn een aantal uitzondering die dan gelden. Wat dit kost? ...?

De heer Grunwald: En de derde vraag was: wie betaalt het uiteindelijk?

De heer Stam: Ja, dat weet ik niet. Ik ga ervoor zorgen dat ik hier voor volgende week een antwoord op heb.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan Liberaal Laren, als u behoefte hebt om iets te zeggen. Het hoeft niet hè.

Mevrouw Klingsberg-Klinkhamer: Dank u wel, voorzitter. Nou, het enige is dat het ons bevreemdde dat er negen maanden geen destructie, of geen verordening was. Het heeft ons verbaasd dat dat negen maanden duurde voordat de verordening er was. Maar verder geen vragen.

De voorzitter: Oké. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Nou, een kleine enkele vraag. Dat gaat onder andere over de kosten, of ik heb het niet goed gelezen, maar ik begrijp dat de kosten wel in rekening worden gebracht bij degene die dat indient. En dan denk ik dat een marmot verbranden wat minder kostbaar is als een grote hond van veertig kilo, dat weet ik wel zeker, want dat heb ik een keer uitgeprobeerd. Maar dat, die kosten, dat is wel goed om dat te weten, want uiteindelijk, volgens mij, als ik het goed lees, gaan de burgers die dat beest inleveren wel degelijk die kosten ... En wij mogen volgens mij niet verdienen, maar moeten kostendekkend werken. Dus daar een antwoord op. Iets anders is nog wel dat, en dat is niet lachwekkend bedoeld, maar er worden hier dan ook gezelschapsdieren bedoeld, maar ook bijvoorbeeld een fazant en een duif. En wat ik dan eigenlijk mis, is het feit dat we hem opeten, dat klopt, maar ook of je hem op mag zetten? En dat klinkt heel raar, maar dan denk ik van het kan zo zijn dat iemand een hele mooie dure fazant heeft die doodgaat. En ik heb het er niet uit kunnen halen, maar heeft u enig idee, want dat kon ik er ook niet uithalen, dat u zegt van: het is eigenlijk een één-op-éénkopie van de vorige destructieverordening? Of u nog na wil gaan voor de gemeenteraad en dat mag wat mij betreft ook als mededeling, dat u inderdaad zegt: er is niks veranderd, of voor mijn part zegt: er zijn nog een paar onderdelen wel veranderd, waarom het ons duidelijk is dat hier dit nu voorligt en dan is het voorbeeld van het opzetten maar een voorbeeld.

De voorzitter: Oké. Wethouder.

De heer Stam: Ik kan niet anders zeggen dan de vraag die ik aan de ambtenaar heb gesteld, van is er veel veranderd, komt het antwoord: het is eigenlijk dezelfde regel als bij de destructieverordening. Ik zal, ik heb al aangegeven, ik zal nog eens checken hoe het zit met de kosten, of de burger daar op kosten ... En in hoeverre het mogelijk is om fazanten, maar je eigen poes ook op te zetten, daar zal ik nog eens een onderzoek naar doen.

De voorzitter: Oké. Het woord is aan Larens Behoud.

De heer ...: Voorzitter, wij hebben geen vragen, wij vinden het een prachtige uitwerking van de wet.

De voorzitter: De VVD.

De heer De Bondt: Wij vinden de nieuwe verordening simpel en toch eenvoudig en daarvoor mijn complimenten.

De voorzitter: Oké. Daarmee kan dit punt door naar de raad.

6. Rondvraag

De voorzitter: En zijn we bij de rondvraag. Behoeftte aan de rondvraag? De heer De Bondt.

De heer De Bondt: Ja, voorzitter, zeer verdienstelijk bereiken ons vaak via de griffie allerlei informatie ook van andere gemeenten. En één van die gemeenten was waar mijn aandacht voor getrokken werd, was de gemeente Maastricht die een uitvoerige brief heeft gestuurd naar de Rijksoverheid met vragen en kanttekeningen bij het plaatsen van 5G. En ik moet u zeggen, de verontrusting die daar heerst met betrekking tot gezondheidsaspecten en privacy, die heersen ook binnen mijn fractie. En ik zou graag van het college, wanneer dat mogelijk is, vernemen hoe zij daar tegenover staan. Want het Rijk heeft weliswaar die verplichting opgelegd aan alle gemeenten om daaraan mee te werken, wanneer private ondernemers daarmee komen. Maar ja, ik zou graag zien dat wij ons bijvoorbeeld bij Maastricht aansloten en even pas op de plaats maken en wat mij betreft ook een ondersteunende brief zouden sturen waarin wij aangeven dat we ook buitengewoon geïnteresseerd zijn in de antwoorden op de vragen die zij daar gesteld hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Stam: O, die doet het weer wel. Ik kan er op zeggen dat er enige tijd geleden een projectgroep is gestart binnen de BEL, onder leiding van een deskundig ambtenaar. Dus ik zal ook in overleg met collega Calis die veel meer verstand van heeft, van dit soort dingen dan ik, stel ik me voor dat er een notitie van het college komt naar de raad, laten we zeggen binnen een paar maanden, om eens even u op de hoogte te stellen van de ins en outs van dit vraagstuk.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen? De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Via de mail hebben, ik denk alle fracties, hebben wat vragen bereikt over het gebruik van de brandweerkazerne, over een proefopstelling et cetera. En ik heb gezien ook al wel, dat u al wel daarmee bezig bent, maar ik denk dat het wel goed is om in commissieverband, omdat het onze brandweer betreft en ook onze veiligheid betreft, maar eigenlijk ook wel betreft dat we volgens mij blij moeten zijn, althans wij zijn blij als CDA, dat de brandweerkazerne in gebruik is om daar misschien toch nog een keer in commissieverband op terug te komen de volgende keer hoe dat zit, al was het maar omdat degene, er worden rechtstreekse mails gestuurd en om weer verwarring te voorkomen, of uitspraken, politiek gedoe te krijgen, dat we gewoon helder weten, wethouder, waar we aan toe zijn.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Stam: Nou ja, zoals mijnheer Van den Berg al zegt, er is inmiddels enige correspondentie op gang van verontruste bewoners, ook zelfs iemand die daar nu boven woont. Er is een proefopstelling door de brandweer gemaakt, omdat ze inmiddels op Crailo natuurlijk hun oefencentrum kwijt zijn en ze zijn op zoek naar een ... ze moeten natuurlijk toch oefenen met een aantal zaken. Het enige vervelende daaraan is wel dat ze niet ons hebben verteld dat ze dat wilden gaan doen, dat vind ik jammer. Daar hebben we wel wat contact over met de regio, met de veiligheidsregio. En wat nu aan de hand is, is dat zij als het goed is komen met een evaluatie van die proefopstelling en ik verwacht en ik ga er ook vanuit dat ze dat met ons zullen gaan overleggen of wij, wat wij ervan vinden en of er grote bezwaren aan onze kant zijn om ermee door te gaan. Dus ik zal de commissie, de raad, zo snel ik daarvan op de hoogte ben, op de hoogte brengen van de stand van zaken.

De voorzitter: Oké. U had nog een vraag? Nee, nee, u bent aan de beurt.

De heer ...: Ik heb niet zozeer een vraag, maar een opmerking over het klimaat. Want in de hele discussie beluister ik dat de CO₂-uitstoot het klimaat bepaalt. Dat is absoluut niet waar. Wie bij de opening van de nieuwe tentoonstelling Singer geweest is, heeft die bekende weerspan van ...

De voorzitter: Ik moet u toch echt onderbreken. Het spijt mij reusachtig. We hebben een uitvoerige discussie gehad over het klimaat vanavond en het is nu rondvraag waarbij vragen gesteld moeten worden. Dus het spijt me zeer, als u geen vraag hebt, moet ik u het woord ontnemen.

De heer ...: Ik vind het jammer dat u me onderbreekt.

De voorzitter: Ja, het spijt me. Het is een rondvraag en bij een rondvraag is enkel aan de orde vragen stellen aan het college.

De heer ...: Ik kan makkelijk dit omdraaien en aan het eind een vraag te stellen, maar ...

De voorzitter: Ja, dan stelt u die vraag maar.

De heer ...: Nee, aan het eind.

De voorzitter: Het spijt me, ik kan niet anders doen. Ik moet me aan de regels houden. En er is een uitvoerige discussie geweest vanavond over klimaat en over duurzaamheid. Daar had u dit punt kunnen maken. Het is nu een ander onderwerp aan de orde, namelijk rondvraag. En daarbij worden vragen gesteld en that's it. En nogmaals, ik nodig u uit om een vraag te stellen, doet u dat niet, dan moet ik u helaas het woord ontnemen. Het woord is aan mevrouw Timmerman.

Mevrouw Timmerman-Hamers: Dank u wel. Via mijnoverheid.nl zag ik vanmorgen dat er een ontwerp wijzigingsplan voor de Esseboom nummer 2 is ingebracht. En ik zou graag een toelichting van de wethouder willen hiervoor.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Stam: Bij mijn weten is er een raadsinformatiebrief verstuurd of staat op het punt verstuurd te worden, waarbij wij de raad informeren over de plannen die rond de Esseboom bestaan. Dus ik zal nog even checken, ik dacht dat die al lang bij de raad gearriveerd was. Als dat niet het geval is, dan komt hij vandaag of morgen bij u in de bus. Dus hij is het college gepasseerd en zoals u weet is het een collegebevoegdheid om dat

af te werken en dat zijn we ook bezig te doen. We hebben een hele uitvoerige raadsinformatiebrief opgesteld om u te informeren.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere opmerkingen in de rondvraag? Dat is niet het geval.

7. Sluiting

De voorzitter: Dan sluit ik nu daarmee deze vergadering onder dankzegging.